P Aulꝰ ⁊ timotheꝰ. Diuidit aūt hec epiſtola in tres partes. In prima parte ſalutatio ponit. In ſecunda gratiarūactio: ibi: Gratias ago. In tertia pte exhortatio: ibi: Scire aūt vos ⁊c. Dic ergo. a Paulꝰ et timotheꝰ Nomē auctat. ꝓo ponit: q2 nō minꝰ debito ſenſerāt de ipſo: Timotheū nominat ī ſalutatiōe: q2 eū miſſurus erat ad eoſ. Vñ ꝑ h̄ īcredit eū ipſis reddere gratiorē. b Serui: Sup h̄ dic Glo. Sic duo ſt timoreſ q̄ faciūt duo genera ſeruiētiū: ſic duo ſeruiētes ⁊c. Cōtra ſex ſunt timores: hūanꝰ mūdanꝰ naturalꝰ initialꝰ finalꝰ filialis: quoꝝ nūerus ſic ſumit. Timor vel ē bonus vel malꝰ: aut eſt de bis que ꝑtinēt ad res ⁊ ꝑſonas: ⁊ ſic eſt mūdanus: ſi vero indifferēs eſt / tūc dicit naturalis: ſi vero eſt bonus / aut eſt meritoriꝰ / vel ad meritū: ſi ad meritū / tūc eſt ſeruilis: ſi meritorius / aut ē ꝑ ſtatū ꝑfecte charitatꝭ: vel imꝑfecte charitatis: ſi ſm ſtatū impfecte / tunc eſt initialis: ſi ſm ſtatū ꝑfecte: tūc ē filialis: Cū ḡ ſint vndecim / nō ſūt duo. Reſpōdeo. Loquit de timore dono ſpūſſancti: q̄ ſub duobꝰ cōprehendit: nā aut eſt a ſpū ⁊ nō cū ſpū: et tūc cōphendit initialē ⁊ finalē. Timor aūt naturalis q̄uiſ ſit a deo / nō tñ dicit donū ſpūſſcti: q2 nō reſpicit bonitatē: ſed timor naturalis reſpicit iuſticiā: inſictus eſt enī homini ꝓpter pctm̄ oībus ſāctis baptiſmate in chriſto tenaciꝰ. c Cū epis ⁊ diaconibꝰ. Per epos intelligunt ſacerdotes: q2 cū nō eēt plures epi vnꝰ ciuitatis: ſunt tñ plures ſacerdotes. Sed videt tñ non obſeruaſſe rectū ordinē: q2 in ſalutatione minores ꝑponit maioribꝰ. Reſpondeo: Prelatus ⁊ ſubditoꝝ mltitudo poſſūt accipi ſm cōparationē quā habent ad dona: tūc multitudo ſubditoꝝ ꝑponenda eſt ꝑlato: quia plura dona accepit a deo ipſa multitudo q̄ ꝑlatus. Sic accipit apl's. Vñ ponit noīa q̄ dicunt cōparationem ad deū: ſicut / ſanctis / ⁊ epis. Dicit eñ epus quaſi ſuperintēdens: vel ſupra: qđ ſonat ī rōne doni accepti a deo. Si vero ꝯſiderant ſm cōparationem quā habēt ad inuicē / tunc ꝑponendus eſt ꝑlatus. d Gras ago. Secunda pars huius epl'e in qua primo agit gras ꝓ bonis eoꝝ orans vt ſtent in eis. Secundo orat vt creſcat charitas in eis: ibi: Et hoc oro. In prima particula tria dicūt: Nā p̄mo agit gras orās vt ſtent in bono. Secūdo dicit q̄ cōfidit ſup hoc: ibi: Confidens. Tertio q̄ iuſtum eſt q̄ cōfidat: ibi: Sicut eſt mihi. Dic ḡ e Gras ago. In hoc iuitat eos ad faciendū q̄ faciebāt. f Deo meo: Oim eſt deus gratia creationis hoim: ꝑ gram redemptionis / fideliū: ꝑ gratiā iuſtificationis / ſanctoꝝ ꝑ priuilegiū amoris. Pauli aūt hic dicit ſpecialiter deus: q2 in philippenſibꝰ fecit qđ paulus voluit. g In omni memoria. i. quotiēs memor ſum veſtri. Prouerb. x. b. Memoria iuſti cū laude: ⁊ nomen impioꝝ computreſcet. Ps. Periīt memoria eoꝝ cū ſonitu ⁊c. h Depcatione faciēs ꝓ oibus vobis cum gaudio ⁊c. i. tēꝑe determinato cum res. i. gras agere debemꝰ ſemꝑ deo ꝓ vobis vt dignū eſt. Et eſt argumentū q̄ ꝑlatus debet orare ꝓ ſubditis. i Sup cōicatione. i. faciēs depcationē / cū gaudio: eo q̄ conuincatis opibꝰ euangelij ⁊ fidei: Vel q2 vr̄a cōmuincatis in miniſteriū euāgelij. Heb. vlt. c. Beneficientie ⁊ cōionis nolite obliuiſci. k Cōfidens. Heb. vj. b. Cōfidimus de vobis dilectiſſimi meliora ⁊ viciniora ſaluti. l Quia q̄ cepit: Deꝰ eñ opat

Incipit epiſtola Pauli ad Philippenſes. Ca. I

P Aulꝰ et timotheꝰ ſerui ieſu chriſti / omnibꝰ ſanctis in chriſto ieſu qui ſunt
c philippis / cū epiſcopis ⁊ dia
d conibꝰ. Gratia vobis ⁊ pax
a deo patre noſtro ⁊ domino
e ieſu chriſto. Gratiās ago deo
f meo in omni memoria veſtri
g ſemꝑ in cūctis orōnibꝰ meis
ꝓ omnibꝰ vobis cū gaudio
h depcatione faciēs ſuꝑ cōicā
i tione veſtra in euāgelio chri
k ſti a prima die vſq̧ nunc / cōfi
l dēs hoc ipm: q2 q̄ cepit in vo
m bis opus bonū / ꝑficiet vſq̧ in
n diē chriſti ieſu. Sicut eſt mihi
iuſtū hoc ſentire ꝓ oibus vo
o bis: eo q̄ habeā vos ī corde ⁊
p in vinculis meis / ⁊ in defenſi
q r one ⁊ ꝯfirmatiōe euāgelij: ſocios gaudij mei oēs vos eſſe.
Teſtis enī mihi eſt deus / quō
cupiam vos omēs in viſceri
s bꝰ ieſu chriſti. Et hoc oro: vt
t charitas veſtra magis ac ma
v gis abundet in ſcientiā et in
x y z omni ſenſu: vt ꝓbetis potio
a ra vt ſitis ſincēres ⁊ ſine offen
b c ſa ī diē chriſti repleti fructu iu
d ſticie ꝑ ieſū chriſtū ī gloriā et
e laudē dei. Scire aūt vos volo
f frēs: q2 q̄ circa me ſunt / magꝭ

ī nob velle ⁊ ꝑficere. Joh. xv. a. Sine me nihil poteſtꝭ facere. Apocꝭ. j. b. Ego ſū alpha et o. Ps. Miſericordia eiꝰ ꝑueniet me. Itē miſericordia eiꝰ ſubſeq̄t me. m Vſq̧ ī diē. j. Cor. j. a. Qui ⁊ ꝯfirmabit voſ vſq̧ ī finē. n Sicut ē mihi iuſtū hoc ſentire. Argumētū q̄ ꝑlatus bñ debet ſentire de ſubditis. o Eo q̄ habeā vos ī corde. ij. Cor. xj. a. Emulor eñ vos emulatione. ij. Cor. vj. c. Os meū patet ad vos: ⁊c. r Socios gaudij. i. vt ſitis ſocij remūeratōis mee. j. Joh. j. c. Si in luce ambulamꝰ: cōpaſſione victi eſtis. p Et in defenſiōe euāgelij. ij. Timothei. iiij. c. In p̄ma defenſiōe mea mihi aſſiſtit: q Et cōfirmatione / ī firmoꝝ. Act. xv. g. Perābulabat ſyriā / ciliciā cōfirmās eccliaſ. s Et h̄ oro. Secunda ps vbi dic q̄ orat ꝓ augmēto charitatꝭ eoꝝ. In q̄ duo cōſiderāt. ſ. q̄ orat ⁊ ꝓpt q̄d orat. ſ. vt ſciāt ī q̄bꝰ diligēdꝰ ſit deꝰ ⁊ ꝓximꝰ: ⁊ mēoria teneāt vt poſſint eligere ꝺ bonis meliora. Finis aūt orōnis ē / vt ī pn̄ti ſint ſine culpa q̄tū ad ſe ⁊ ad alioſ ⁊ abūdēt bonis opibꝰ: ⁊ ī futuro habeāt gl'iaz dei. t Vt charitas. ij. Theſſal. j. a. Supcreſcit fideſ vr̄a ⁊ ſupabūdat charitas vniuſcuiuſq̧ vr̄m adinuicē. v In ſcia: q̄ ad intellectū. x Et in oī ſenſu: q̄ ad affectū. j. Cor. iiij. b. Diuites facti eſtꝭ in illo ī oī ꝟbo / ⁊ ī oī ſcia. Vel / ſciētia in credēdo ꝑ affectionē: Vnctio eñ docet de oibꝰ: Et ī ſenſu / ī oibꝰ memorādo: y Vt ꝓbetꝭ. Eph. v. c. Probāteſ q̄d ſit bñplacitū deo. z Vt ſitꝭ ſic ſincereſ. Bñ ſeq̄t pꝰ ꝓbationē. Eſa. xlij. c. Qui videt mlta / nōne cuſtodiet: a Sincereſ / ī verb: b Et ſine offenſa / alterꝰ. j. Cor. x. a. Sine offēſiōe eſtote iudeis ⁊ gētibꝰ ⁊ ecclie. c Repleti fructu iuſticie. i. opibꝰ q̄ ſt iuſticie fructꝰ: dic Glo. Ergo oia opa ſt iuſticie. Poſſet dici q̄ iuſticia ſumit ꝓ iuſtificatiōe: cuꝰ fructꝰ ſt bona opa. Sz ꝯ h̄ ē qđ ſequit ī Glo. q̄ ē habitꝰ animi. Juſtificatio eñ nō ē habitꝰ: ſz ſtatꝰ. Vñ pōt dici q̄ iuſticia accipit ibi ꝓ iuſticia generali: q̄ ē habitꝰ generalis. Eph. v. c. Fructꝰ lucis ē in bonitate ⁊ iuſticia et veritate. d In gloriā / tranſituri. ſ. ꝓpt hoc in gloriā ⁊ laudē dei. i. ī gl'iā eternā: q̄ ē materia laudis diuine. Hiere. xxxiij. b. Erit mihi ī nomen ⁊ gaudiū ⁊ laudē. Vel ſic: Vt ſitꝭ / ī pn̄ti / ſinceres ⁊ ſine offenſa: ⁊ ī futuro / repleti fructu iuſticie ī gl'iā ⁊ laudē. i. vt ī vob laudet et gl'ificet deꝰ. Ps. Beati q̄ habitāt ī domo tua ⁊c. e Scire aūt. Tertia ps epl'e q̄ dr̄ exhortatio. Et diuidit in tres ptes. Nā p̄mo exhortat eos ad tolerantiaz paſſionū. ſ. vſq̧ ad tertiū caplm. Secundo ad cautelā ꝯ pſeudo. ſ. a tertio caplo vſq̧ ad illā ptē q̄rti capli: De cetero. Tertio exhortat eoſ ad ꝑfectionē moꝝ: ab illo loco: De cetero vſq̧ ī finē. Itē prima ps diuidit ī duas. Nā primo exēplo ſui iuitat eos ad tolerātiā paſſionū. Secūdo cū obſecratiōe ꝯcludit: q̄ ipleāt gaudiū. i. pati ſint pati ꝓ chriſto: ibi: Si q̄ ꝯ. Itē illa ps ī q̄ ponit vtilitas vinculoꝝ diuidit ī duas. Nā primo dicit q̄ vincula ſua ꝓfecerūt ad cōfirmationē euāgelij. Secūdo q̄ ꝓficiūt ſibi ad gaudiū: q̄ certꝰ ē q̄ ꝓficiēt ſibi ad vitā: ibi: Et in h̄ gaudeo / ſm vnā expoſitionē: ſm aliā expoſitionē oſdit: ibi: q̄ ꝓfectꝰ euāgelij valet ſibi ad vitā eternā: ⁊ ꝓpt h̄ dicit ī pte tertia q̄ ī nullo ſtatu deſiſtet a ꝑdicatiōe euāgelij. Itē illa ps ī q̄ dicit q̄ vincula eiꝰ valēt ad ꝓfectū euāgelij diuidit ī duas: Nā p̄mo dicit q̄ valēt. Secūdo q̄tū valēt: ibi: Vt plures. Dicit ḡ. f Que circa me. Ps. Circūdederūt me gemitꝰ mortꝭ. Itē Mirabiles elationes maris ⁊c.

ꝯ tiones mar̃ ⁊c̃. a Ad ꝑfectũ. Exo. i. b. Quãto plꝰ oppri mebãt / tãto plꝰ m̃ltiplicabãt. b Manifeſta fierẽt. ij. Cor. ij. d. Gratias ago deo q̃ ſp triũphat nos ĩ chriſto ieſu ⁊ odorẽ noticie manifeſtat ꝑ nos ĩ oĩ loco: c Ut plures. Hic oñ dit modꝰ: q̃ ꝓficiũt vincula eiꝰ. Et dicunt h duo. Primo eni lius: in q̃ ponit vtilitas vinculoꝝ. Et exponit ꝑmo vt oſtẽdat vtilitas ꝑdicatiõis q̃cũqꝫ modo facte: ⁊ ſic ꝑ cõſequẽs intelli git vtilitas vinculoꝝ. Secũdo vt ꝑmo nõ ꝑ ↄſequẽs intelligat vtilitas vinculoꝝ. Scd̃m primã expoſitionẽ ſic ↄtinuat: Nõ refert qua intẽtiõe chriſtꝰ ãnũciet: nã. Et in hoc gaudeo.

dic ꝙ occaſiõe vinculorũ ſuorũ q̃dã ꝑdicãt: ſed alij bona / alij mala ĩtentiõe. Secũdo ꝙ nõ eſt curandũ qua intẽtione dũmodo chriſtꝰ annũciet: ibi: Quid enĩ. Ponunt aũt hic q̃nqꝫ genera ꝑdicãtiũ. Nã q̃ ꝑdicabãt: aut ꝑdicabant bona intẽtiõe / aut mala: ſi bona ĩtentiõe: aut generali amore quẽ habebãt ad deũ ⁊ ꝓximũ: aut ex ſpãli quẽ habebant ad apl̃m. Si ex generali amore: aut audaciores erãt

23.q.4.c. Quã magnũ in fi.

C

a ad ꝑfectũm venerũt euãgelij
b ita vt vincula mea manifeſta
fierẽt in chriſto ĩ omni ꝑtorio
c ⁊ in ceteris omnibꝰ / vt plures
e fratribꝰ in dño cõfidentes in
d vinculis meis abũdãtius au
derẽt ſine timore verbũ dei lo
q̃. Quidã quidẽ ⁊ ꝓpter inui
diã ⁊ cõtentionẽ: Quidã aũt
⁊ ꝓpter bonã volũtatem chri
ſtum ꝑdicant. Quidã ex cha
ritate: ſciẽtes quoniam in de
fenſiõe euãgelij poſitus ſum.
Quidam autẽ ex cõtentione
chriſtũ annunciant nõ ſince
re: exiſtimantes ꝑſſuram ſe ſu
e ſcitare vinculis meis. Quid
enĩ / dum omni modo ſiue per
occaſionem ſiue ꝑ veritatem
f chriſtꝰ annunciet: Et in hoc
g h gaudeo: ſ; ⁊ gaudebo. Scio
enĩ quia hoc mihi ꝓueniet ad
i ſalutem / ꝑ vẽſtram orationeʒ
k ⁊ ſubminiſtrationem ſpũs ie
l ſu chriſti: ſm̃ expectationẽ et
m ſpẽ meã: q: ĩ nullo ↄfũdar: ſ; ĩ
n o oĩ fiducia ſicut ſp: et nũc ma
gnificabit chriſtꝰ ĩ corpe meo:

g Et gaudebo: ĩ futuro h Scio enĩ quia hoc. ſ. ꝙ chriſtus ãnunciet mihi proueniet ad ſalutẽ. Secundo modo ſic cõtinuat: Nõ ſolũ vincula mea ꝓfecerunt alijs: ita vt abũdantiꝰ ꝑdicarẽt: ſed etiã mihi ꝓſunt. Nã f Et ĩ hoc: ꝙ vinctꝰ ſũ / gaudeo / nunc g Et gaudebo / in futuro. h Scio enĩ q: hoc. ſ. pati pro chriſto: et in hoc gaudeo ꝙ chriſtꝰ annunciat: et gaudebo ſp / vel in futuro: vel ĩ hoc. i. in tribulatiõibꝰ et ꝑſſuris q̃s mihi ſuſcitauit. Col. i. d. Et in hoc gaudeo in paſſionibus meis pro vobis. Scio enim: non dicit credo: vt exprimat certitudineʒ: quia põt ꝓbari ꝙ deꝰ ẽ iuſtus: et ideo remunerator: q: hoc. i. hec ſuſcitatio ꝑſſure: ſiue rebellio pſeudo. Mihi ꝓueniet in ſalutem eternam. i. Corinth. iij. c. Unuſquiſqꝫ ꝓpriam mercedem accipiet ſm̃ ſuum laborem. Uel in ſalutem: id eſt in maiorem copiam gratie. Roma. viij. c. Omia cooperãtur in bonũ his q̃ ſm̃ propoſitũ vocati ſũt iuſti. Ecci. xxiiij. d. Aſſiſtens q̃ſi geon in tpe vindemie. Geon enĩ creſcit ex ↄcurſu aq̃narũ: Sic ſapientia auget in hoĩe ex multiplicatione tribulationũ. Pſ. Si exurgat aduerſũ me ꝑliũ ⁊c̃. Et hoc i Per vestram orationem. Argumentum ꝙ oratiões viuis ſanctorum proſint magis ſanctis. Roma. iij. c. Oẽs peccauerũt ⁊ egẽt gl̃ia dei: id eſt miſericordia eiꝰ: k Et per eiꝰ ſubminiſtrationẽ ſpũs ieſu chriſti: id eſt per fulcimẽtũ qđ ſpiritusſanctus miniſtrat: quaſi ſubfulciẽs me parietem ruinoſũ. Roma. viij. c. Spiritus adiuuat imbecillitatẽ noſtram. Col. ij. d. Totum corpus per nexus et cõiunctiones ſubminiſtratũ creſcit. Qua que agẽda docet ⁊ ſuggerit. Joh. xiiij. d. Docebit vos et ſuggeret vobis omnia quecunqꝫ dixero vobis. Eccci. xxxix. d. Omne opꝰ hora ſua ſubminiſtrabit. Et hoc fiat: l Scd̃m expectationem ⁊ ſpem meam: id eſt ſm̃ quod expecto per longanimitatem et ſpero. Spes autem non confundit: quia charitas dei diffuſa eſt in cordibus noſtris: Ro. v. a. Et hoc eſt ꝙ ſubdit: m Quia in nullo confundar. q. d. hoc ſpero firmiter: quia in nullo: ſcilicet ſtatu. ſ. ꝓſperis vel aduerſis: quia ſcio abũdare / ſcio ⁊ penuriam pati. ij. vlt. c. armatus a dextris armis: multis ⁊ a ſiniſtris / cõfundar: quin cõſtanter expleã miniſterium meum: et ꝑdicẽ. Luc. ix. c. Qui me erubuerit ⁊ ſmones meos: Uel In nullo. i. nec in modico confundar: id eſt fruſtrabor a premio: immo remunerabor etiam ſupra condignum. Roma. viij. d. Non ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futuram gloriam que reuelabit in nobis. ij. Timoth. i. c. Ideo hec patior: ſed non confundor: ſcio enim cui credidi et certus ſum: quia potens eſt depoſitum meum ſeruare in illum diem iuſtus iudex. Ecci. ij. b. Scitote quoniam nullus ſperauit in domino et confuſus eſt. Pſ. Non confundentur in tempore malo. n Sed in omni fiducia. Joh. xvj. g. Confidite quia ego vici mundum. o Magnificabitur chriſtus in corpore meo: id eſt gloria et fama eius in corpore meo: id eſt per paſſiones corporis mei. Ideo enim hoc dicebat / ſignificans qua morte eum erat clarificaturus. Col. i. d. Adimpleo ea que deſunt paſſionũ chriſti in carne mea pro corpe eiꝰ quod eſt eccleſia.

Pſ.16.

Pſ.14.

ad ꝑdicandũ exemplo fiducie quã habebat ꝑdicans ĩ vinculis: q̃ ſignat: ibi: Ut plures ⁊c̃. Aut exemplo charitat̃ vel zeli pauli qui cogebat eum ꝑdicare ĩ vinculis: qui ſignat: ibi: Quidã aũt ⁊ ꝓpter bonã volũtatẽ. Si vero ꝑdicabatur ex ſpeciali charitate quã habebãt ad apl̃m: Iſti ſunt illi q̃ ꝑdicabant vt ſupplerẽt vices apoſtoli: qui ſignant: ibi: Quidã ex charitate: ſciẽtes ⁊c̃. Quidã vero mala intẽtiõe ꝑdicabant ꝓpter odiũ glorie apoſtolatus / nõ ꝑſone bone: vt illi qui inuidebant glorie apoſtoli: ⁊ ꝑdicabant vt cõſimilẽ cõſequerent gloriã: qui ſignant: ibi: Quidã q̃dẽ et ꝓpter inuidiã. Aut ꝓpt odiũ ꝑſone ipſius: vt q̃ ꝑdicabant vt ꝑſſurã ſuſcitarẽt vinculis eiꝰ: q̃ ſignant ibi: Quidã aũt ex cõtentiõe ⁊c̃. Cõtinua. Uincula / iõ: ita vt plures ĩ dño nõ ĩ ſe cõfidẽtes abũdãtiꝰ auderẽt loq̃ v̱bũ dei ſine timore. Pſ. Dñs ꝓtector vite mee a q̃ trepidabõ. Prouerb. xxviij. a. Iuſtꝰ q̃ſi leo cõfidẽs abſqꝫ terrore erit. d Uinculis meis: ablatiuꝰ eſt: ⁊ cõſtruit cauſalit. i. ꝓpt vincula mea. i. cõſideratiõe meoꝝ vinculorũ. Ecci. x. a. Scd̃m iudicẽ ꝓpli: ſic et miniſtri eiꝰ: ⁊ q̃lis rector ciuitatis ⁊c̃. Prouer. xxvij. c. Ferrũ ferro exacuit ⁊c̃. Quidã q̃dẽ ⁊ ꝓpt inuidiã ⁊ cõtentionẽ. Luce. ix. f. et. Marc. ix. f. Nolite ꝓhibere: qui eni non eſt aduerſum nos ꝓ nobis eſt. Matth. xxiij. a. Que dicunt facite ⁊c̃. Glo. Infra. Tolerãdus eſt mercẽnariꝰ. Cõtra peccant mortaliter. Reſpõdeo ꝙ peccãt / in iudicio eſt dei / nõ hoĩm: et ꝓpter hoc tolerandi: et non tolerat malũ niſi cognitum: ſed peccatum mercennarij eſt in iudicio dei / quo ad veritatẽ: ĩ iudicio hominum / quo ad cõiecturã: ⁊ q̃tũ ad hoc dicit tolerari. e Quid enĩ ⁊c̃. Hic oſtendit ꝙ non eſt curandum qua intentione ꝑdicet: dum tamen chriſtus annunciet. Continua: Mali ꝑdicãt ad ꝑfectũ: ſed nõ eſt curãdũ. Quid enĩ / refert / ſiue ꝑ occaſionẽ. Job. xv. d. Ignis deuorabit tabernacula eorũ ⁊c̃. Eſa. xxxiij. c. Beatꝰ q̃ excutit manꝰ ⁊c̃. Glo. Quiſq̃s a deo aliq̃d ꝑter deũ querit nõ caſte deũ q̃rit: ergo eccleſia orãdo ꝓ fructibus terre nõ caſte q̃rit. Reſpõdeo ꝑter deũ õrãri hoc qđ non refert ad deũ: ſiue ꝑter deũ. i. bona intentiõe. Glo. Paſtor veritatẽ annũciat: ergo videt ꝙ meritorie. Cõtra: Eſto ꝙ aliquis exiſtẽs in mortali occulto ꝑdicet veritateʒ ꝓpter vtilitatẽ audientiũ: talis nõ eſt paſtor / q: nõ meret: nec mercẽnariꝰ / q: nõ cõmodũ terrenũ: nec fuit / q: nõ negat veritatem. Reſpondeo. In veritate. i. in pura intentione / nec oportet ꝙ mereatur: niſi loquamur de merito congrui. Annũciet: nõ dicit chriſtũ annũciẽt: q: chriſtũ annũciari bonũ fuit: ⁊ in hoc gaudendũ: ſed illos annũciare chriſtum ꝑ occaſionẽ: nõ fuit bonum: ſicut chriſtũ crucifigi: ſed illos crucifigere fuit peccatũ. f Et in hoc gaudeo. Secũda pars il

q̃d eſt eccleſia. j. Cor. vj. d. Empti eſtis precio magno: glo/
rificate & portate deum in corpe veſtro. ij. Cor. iiij. c. Mor/
tificationem ieſu in corpore noſtro circumferentes: vt & vita
ieſu manifeſtetur in nobis. a Siue per vitam: id eſt vi/
uendo eum teſtificabor verbo. b Siue per mortem: id ẽ
moriẽdo teſtificabor
eum facto: Ut in ore
duorũ vel trium te/
ſtium ſtet omne ver/
bum. ij. Cor. xiij.
a. Nota ꝙ teſtimo/
nium facti fortius ẽ
ꝙ̃ verbi: a quo mar/
tyres dicti ſunt: id ẽ
teſtes. Roma. xiiij.
b. Siue viuim⁹ dño
viuimus: ſiue mori/
mur dño morimur:
Siue ergo viuim⁹ ſiue
morimur dñi ſum⁹.
c Mihi eni vi/
uere chriſtus eſt:
id eſt propter ipſum
viuo & volo viuere.
ij. Cor. v. c. Pro oi
bus mortu⁹ eſt chri/
ſtus: vt et qui viuũt: iam nõ ſibi viuant. Uel/ Mihi viuere
chriſt⁹ eſt: id eſt viuificat me ꝑ grãm. d Et mori pro
chriſto mihi/ lucrum/ eſt ꝑ gloriã: Siue/ mihi ẽ chriſt⁹ vi/
uere/ in exemplo/ lucrũ/ in premio. De primo dicitur Gal.
ij. d. Uiuo aũt iã non ego: viuit vero in me chriſtus. De ſecũ
do dic Pſ. Precioſa in conſpectu dñi mors ſanctorum eius.
Pſal. Unde illud. Mort ſacre compendio vitam beatã poſſident.
ij. Cor. v. a. Scim⁹ eni: qm̃ ſi terreſtr dom⁹ nr̃a hui⁹ habita
tiõis diſſoluat ꝙ edificationẽ ex deo habem⁹ domũ non ma/
nufactam/ ſed eternam in celis. e Quod ſi viuere in carne:
id eſt ſi dum viuo in carne. f Hic mihi fructus operis
eſt: id eſt tanta eſt mihi facultas viuendi: quia bene operan/
do in carne chriſtum magnifico. g Et quid eligam ig/
noro/ mori aut viuere. Nota ꝙ ſancti in preſenti nobis pro/
deſſe poſſunt dupliciter dum viuunt: merendo & orando: et
ideo magis vtile eſt propter ſubditos manere in carne: ſed de
lectabilius eſt eſſe cum chriſto. Unde: h Coartor autẽ
e duob⁹: ex deſiderio diſſoluẽdi & neceſſitate viuẽdi. i De
ſiderium habens diſſolui/ & eſſe cũ chriſto. q. d. hoc
deſidero pro me. Quia/ k Multo magis melius/ eſt mi
hi. Sancti eni propter oppreſſionem carnis eſſe cum chriſto
deſiderant. Roma. vij. d. Infelix ego homo quis me libera/
bit de corpore mortis hui⁹. Coartant vndiq; tribulationib⁹.
Pſ. 17. Pſ. Circũdederũt me dolores mort. ij. Reg. xxiiij. c. Coar
tor nimis: ſed melius eſt vt incidam in manus dñi: multe eni
miſericordie eius ſunt. Similiter moyſes coartabat cum dice
bat Numeri. xj. c. Obſecro vt interficias me & inueniam gra
tiam in oculis tuis/ ne tantis afficiar malis. Erat eni iſte moy
ſes inter duas molas. ſ. inter deſiderium quietis & profectum
plebis. Unde aliquãdo dicebat: Aut dimitte eis hãc noxam:
aut dele me de libro tuo quem ſcripſiſti: Exo. xxxij. g. Aliquã
alia mola coartatus/ dicebat: Si inueni gratiam in oculis tuis
oſtende mihi faciem tuam: Exo. xxxiij. c. Similiter erat apo/
ſtolus. Unde. ij. Cor. v. c. Siue mente excedimus deo: ſiue
ſobrij ſum⁹ vobis: charitas eni chriſti vrget nos. Dicit ergo:
Deſiderium habens &c. multo magis melius/ eſt.
Ione. iiij. b. Et nũc dñe queſo tolle animam meã a me: quia
melior eſt mihi mors ꝙ̃ vita. Et poſtea. Melius eſt mihi mo
ri ꝙ̃ viuere. iij. Reg. xix. a. Sufficit mihi dñe tolle animam
meã. Tob. iij. b. Fac mecũ miſericordiã & precipe in pace re
cipi aĩam meã: vel ſpm̃ meũ. Luc. ij. d. Nunc dimittis ſeruũ
tuũ dñe ſm verbũ tuum in pace. ij. Cor. v. b. Audemus aũt
et bonam volũtatem habemus magis peregrinari a corpore
et preſentes eſſe ad deum. Ecc. xlj. a. O mors ꝙ̃ ama/

a b ſiue per vitam ſiue per mortẽ.
c Mihi enim viuere chriſtus ẽ
d e et mori lucrum. Quod ſi viuere
f in carne/ hic mihi fructus ope
g ris eſt: et quid eligam ignoro:
h i coartor autem e duobus deſi
derium habens diſſolui: & cũ
k chriſto eſſe: multo magis me
l lius: permanere autem in car/
ne neceſſariũ ẽ/ propter vos.
m n Et hoc ꝯfidens ſcio quia ma
o p nebo & permanebo omnibus
vobis ad profectum veſtrum
et gaudium fidei: vt gratula/
tio veſtra abundet in chriſto
q ieſu in me: per meum aduen/
tum iterum ad vos. Tantum
r digne euangelio chriſti con/
uerſamini: vt ſiue cum vene/
ro & videro vos/ ſiue abſens
s audiam de vobis: quia ſtatis
t v in vno ſpiritu vnanimes col/
x y laborantes fidei euangelij et
z in nullo terreamini ab aduer/
a b ſarijs que eſt illis cauſa per/
c d ditionis/ vobis autẽ ſalutis.
e f Et hoc a deo: Quia vobis
g donatum eſt pro chriſto: non
ſolum vt in eum credatis: ſed
h vt etiam pro illo patiamini:

ra eſt memoria tua homini quieto & pacem habẽti in deſide/
rijs ſuis. l Permanere autem &c. Hec eſt alia mola.
m Et hoc confidens ſcio: id eſt per ꝯfidentiã ſcio. Hoc
dicit propter hoc ꝙ nõ oĩno certus erat. n Quia mane/
bo/ nõ parum: ſed/ o Et permanebo/ diu. Uidetur aũt
ꝙ fuit decept⁹ apl̃s:
quia poſt hoc nõ vi/
xit niſi duob⁹ ãnis.
Rñſio. Hoc multũ
fuit ad profectũ ſub/
ditorum: quia in par
uo tempe compleuit
q̃d alius nõ feciſſet ĩ
longo tempe. Per/
manebo dico: p
Omnibus vobis
ad profectum. j.
Cor. x. g. Nõ que/
rens q̃d mihi vtile ẽ
ſed q̃d multis vt ſal/
ui fiant. q Per
meum aduentũ:
Nũquid venit ad eos?
Rñſio. Non putat
veniſſe niſi per nũci
os. Unde hoc pero:
r Digne ꝯuerſamini: id eſt ſm ꝙ decet ꝯuerſari audito/
res euãgelij. Indignũ eni eſt vt qui ꝑdicat vel legit euãgeliũ
vel audit faciat ꝯtrariũ. j. Theſſal. ij. c. Teſtificati ſumus vt
ambularetis digne deo. Col. j. b. Ambulet digne deo ꝑ om/
nia placẽtes. Eph. iiij. a. Obſecro vos ego vinctus in dño vt
digne ambuletis vocatiõe q̃ vocati eſtis: Ibi reqre. s Quod
ſtatis in vno ſpiritu. Hos rumores deſiderabat audire
apl̃s de ſubditis. j. Theſſal. iij. c. Qm̃ nũc viuim⁹ ſi vos ſta/
tis in dño. ij. Theſſal. ij. d. State & tenete traditiões quas di
diciſtis. t In vno ſpũ vnanimes: id eſt voluntate.
Act. iiij. f. Multitudinis aũt credẽtiũ erat cor vnũ & anima
vna. Sed nõ tm̃ ſit vnitas quãtum ad corda/ ſed quãtum ad
opa: vt ſimul ſitis. v Collaborãtes: vn⁹ exẽplo alteri⁹.
x Fidei euangelij. i. ad implẽda ea q̃ fides exigit. Fides
eni ſine operib⁹ mortua eſt: Iaco. ij. d. ij. Timoth. ij. a. Labo
ra ſic bon⁹ miles chriſti. y Et in nullo. i. nec ꝟbis nec flagel
lis: z Terreamini ab aduerſarijs: quicq̃d dicãt q̃cq̃d/
minentur. Matth. x. c. Nolite timere eos q̃ occidũt corpus.
Eſa. viij. c. Timorem aũt eorum ne timueritis. Et Eſa. lj. d.
Quis tu vt timeas ab hoĩe mortali. j. Machab. ij. g. A ver/
bis viri peccatoris ne timueritis: quia gloria eius ſtercus et
vermis. a Que eſt illis: id eſt aduerſarijs. b Cauſa
perditionis/ eterne: hoc. ſ. ꝙ querũt vos: et hec que tra/
bit gen⁹ ad hoc q̃d ſequit: c Uobis aũt/ eſt cã ſalutis.
Matth. xvj. d. Qui ꝑdiderit aĩaꝫ ſuã ꝓpt me inueniet eã. Et
Eſa. lj. c. Nolite timere opprobriũ hoim: Ptãs eni aduerſari
orũ a deo. Ioh. xix. b. Nõ haberes ĩ me ptãteꝫ niſi tibi datũ
eẽt a deo. d Et hoc/ datũ eſt vob. e A deo. ſ. pati ab
aduerſarijs ad vr̃am ſalutẽ. Unde ſequit: f Quia vobis
donatũ ẽ ꝓ chriſto. i. merito chriſti. Hoc. ſ. g Nõ ſo
lũ vt ĩ eũ credatis/ corde: h Sꝫ vt etiã ꝓ illo patiami
ni: toto corpe. Luc. viij. b. Uob datũ ẽ noſſe myſteriũ regni
dei. Ecc. j. d. Q̃d bñplacitũ eſt illi fides & mãſuetudo. Fides
his q̃ ſũt credẽda: mãſuetudo pti. ſ. valet ad flagella. Itẽ Sap.
iij. d. Dabit illi fidei donũ electũ & ſors in tẽplo dei acceptiſ/
ſima. Sors. ſ. martyrũ: q̃ dicunt victor gen⁹ optimũ. Sors
eni optima in tẽplo ẽ ſacerdotũ. Martyres aũt ꝓpꝛie ſunt ſa/
cerdotes q̃ ſe deo obtulerũt. Roma. xij. a. Obſecro vos per
miſericordiã dei vt exhibeatis corpa vr̃a hoſtiã deo. Iudic. v
a. Qui obtuliſtis ſponte aĩas vr̃as diſcrimini bñdicite dño.
Act. v. g. Ibãt gaudẽtes &c. Legit de origene ꝙ ipſe exibat
vbi ſciebat eſſe aliquẽ ꝑſecutorẽ chriſtianorũ vt pateret ꝓ chri
ſto: et etiam qñ puer erat expoliauit eũ nudũ mater ſua: et ip/
ſe nudus ꝓſiluit int ꝑſecutores: q̃ ꝓpt puericiã pepercerunt ei.

❧ j. Pet.iiij.c. Cōmunicātes chriſti paſſionib⁹ gaudete / vt ⁊ in reuelatione glorię eius gaudeatis exultantes: ſi exprobramini in noīe chriſti / beati eritis: quia qđ ē honoris ⁊ glorię ⁊ virtutis dei: et qui eſt eius ſpirit⁹ ſuper vos requieſcet. Magnū ergo donū eſt / cū datur homini pati pro chriſto. j. Machab. x.b. Miſit ei purpuram ⁊ coronā auream: vt quę noſtra ſūt ſentias nobiſcū ⁊ conſerues amicitias ad nos.
A Hęc duo dedit alexander ionathę: id eſt chriſt⁹ martyrib⁹ ſuis: qui dicit alleuians tenebras.
Ps.iii. Vñ in Ps. Exortū ē i tenebris lumē rectꝭ corde miſericors ⁊ miſerator domin⁹.

a ¶ Idē certamē habentes / qūale ⁊ vidiſtis in me ⁊ nūnc audiſtis de me. ¶ Capi.II.

d S I qūa ergo conſolatio e in chriſto / ſi qđ ſōlatiū f charitatis / ſi qūa ſocie g tas ſpiritus / ſi qūa viſcera mi h ſerationis: implēte gaudium i k meum / vt idēm ſapiatis: ean

Purpura quam mittit in lumine eſt imitatio paſſionis chriſti: corona aurea eſt ſpes tribulationis. Et ſignant dicit: Et q̄ noſtra ſunt. ſ. aſperitatē / paupertatē ⁊ vilitatem ſentias nobiſcum: non dicit videas vel dicas / ſed vt ſentias qđ paſſus ſum pro te. j.ij.a. Hoc ſentite in vobis qđ ⁊ in chriſto ieſu. Sꝫ qꝛ iſtos exempla apoſtoli ad patiendū inuitauerunt / ſubdit: a ¶ Idē certamē habētes: id eſt tale: b ¶ Qualē ⁊ vidiſtis in me: qꝛ valde fui verberat⁹ apud ephesū pro phytoniſſa. Actꝭ.xvj.e. c ¶ Et nūc audiſtis de me: qꝛ romę ſū vinct⁹ ꝓ fide. j. Theſſal.ij.c. Imitatores facti eſtis fr̄es eccłiaꝝ dei q̄ ſūt i iudęa in chriſto ieſu: qꝛ eadē paſſi eſtis ⁊ vos a ꝯtribulibus veſtris ſicut ⁊ ipſi a iudeis: qui ⁊ dn̄m ieſū occiderūt et vos perſecuti ſunt. ¶ Expoſitio Capi.II.

S I qua ergo conſolatio ⁊c. Adhuc hortaꝛ eos ad patientiā: vt ſic ipſe plene gaudeat de eorum perfecta patientia. Secundo monet vt idem ſapiant in fide: ibi: Vt idem ſapiatꝭ. Tertio ad charitatem: ibi: Eandem charitatem. Quarto ad humilitatem ibi: Per cōtentionem. Quinto prouocat eos ad patientiam exemplo chriſti: ibi: Hoc eñ ſētite. Sexto ꝓponit exēplū glorię chriſti: ne ſimilem ſpernāt: ibi: Propť qđ ⁊ deus. Septimo monet ad obedientiā: ibi: Itaqꝫ chariſſimi. Octauo oſtendit ei deum p̄ſto eſſe ad auxiliū: ibi: Deus eni eſt q̇ opaꝛ. Nono vt cum trāquillitate cordis ⁊ firmitate fidei ⁊ conſtantia patianꝛ: ibi: Oia aūt. Decimo ꝓponit ſe in exemplū: ibi: Nō in vacuū. Vndecimo ꝓmittit eis ſe eſſe miſſurū timotheum ad conſolationē ⁊ confirmationē / ⁊ cōmendat eū: ibi: Spero aūt in dn̄o. Duodecimo ꝙ etiam epaphroditum mittet eis: ibi: Neceſſariū aūt ⁊c. Dicit ğ: d ¶ Si q̄ ⁊c. Continua ſic. Magnū donū datum eſt vobis. ſ. pati ꝓ chriſto: ergo implete gaudiū meum / ꝑſeuerando in patientia. Si q̄ ergo ꝯſolatio ⁊c. Vel ſic. Qꝛ me feciſtꝭ gaudere de fide veſtra ⁊ ꝯſolatiōe veſtra i euāgelio chriſti: vt dictū eſt. ſ. implete gaudiū meum ſi qūa conſolatio in chriſto eſt / mihi i vobis: vbi ſi vultis in aliquo conſolari me ꝓ chriſto. e ¶ Si qđ ſolatium. i. ſi in aliquo diligitis me qđ quidem mihi eſt ſolatium. f ¶ Si q̄ ſocietas ſpūs. i. ſpūalis eſt. ſ. inť me et vos. Vel / Spūs. i. volūtatis. i. ſi vos vultis facere aliq̄d qđ ego velim. g ¶ Si qua viſcera miſeratiōis. i. ſi i aliquo cōpatimini mihi qui pro ſalute veſtra patior. Si h̄ inquā eſt: oſtendite illud per effectū: Et implete gaudium meum vt idē ſapiatis ⁊c. Vł aliť. Si q̄ cōſolatio. Quattuor dič quib⁹ r̄ndet quattuor alia ꝑ ordinē ſic. d ¶ Si qua ergo ꝯſolatio in chriſto. i. ſi vultis h̄ře ꝯſolationē a chriſto. h ¶ Implete gaudiū ⁊c. q.d. chriſtus nō ꝯſolabitur vos niſi ⁊ vos eum conſolemini. In hoc. ſ. i ¶ Vt idem ſapiatis / in fide. Roma.xv.b. Deus patientię ⁊ ſolatij det vobis idipſum ſapere in alterutrū ſ̄m ieſum chriſtū. j. Corꝭ.i.b Idipſum dicatis omnes ⁊ ñ ſint in vobis ſchiſmata. j. Corꝭ. xiij.f. Nonne eodem ſpiritu ambulauim⁹: nōnę eiſdem veſtigijs? e ¶ Si qđ ſolatiū charitatis. i. ſi vultis h̄ře ſolatiū qđ charitas facit / dū aīam afficit: ſitis / k ¶ Eādē charitatē habētes. Eādē: id ē mutuā ⁊ cōmunē oib⁹. j. Pet. iiij.b. Ante omnē mutuā in vobiſmetipſis charitatē habētes. Item / f ¶ Si qua ſocietas ſpūs: id ē ſi vultis eſſe ſociales ⁊ familiares ſpirituiſancto. Sitis / l ¶ Vnanimes. Roma.xv.b. Vnanimes vno ore honorificetis deū. Querit eñi cōcordes ⁊ quietos. Eſa.vltꝭ.a. Super quem requieſcet ſpiritus meus niſi ſuꝑ humilem ⁊ quietum ⁊c. Bonū eſt aūt habere ſociū ſpiritum ſanctū ⁊c. Eccꝭs.iiij. c. Melius eſt duos eſſe ſimul q̄ vnum: habent enim emolimentū ſocietatis ſuę: quia ſpūs adiuuat infirmitatem nr̄am: Roma.viij.e. Spūi autem auferꝛ opprobriū ſterilitatꝭ. Eſa. iiij.a. Apprehendent ſeptē mulieres ⁊c. aufer opprobriū nr̄m. Item / g ¶ Si q̄ viſcera miſerationis / ſūt in vobis: ſitis / m ¶ Idipſū ſentiētes / per cōpaſſionē: vt mala cuiuſcunqꝫ ſint omniū. Ro.xij.d. Idipſum inuicē ſentientes non alta ſapientes: ſed humilib⁹ ꝯſentiētes: Quaſi hoc faciūt qui intus habent miſericordię viſcera. i. qui intimo amore diligunt ꝓximos: Sicut etiā chriſtus nos. Lucꝭ.j.g. Per viſcera miſericordię dei ⁊c. j. Ioh.iij.c. Qui viderit fratrem ſuū neceſſitatem h̄ře ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo: quō charitas dei manet in eo? Ecōtra dicit Prouerb.xij.b. Viſcera impioꝝ crudelia. ij. Machab.x.ij.a. Menelaus cum multa fallacia depcabaꝛ ātiochū: nō ꝓ patrię ſalute: ſed ſperans conſtitui in ꝑncipatū. Menelaus interꝑtatur viſcera maledicta: et ſignificat ambientem prelaturas ⁊ dignitates.

l dem charitatē habētes: vnā m nimes idipſū ſentientes. N n o hil pēr contētionem neqꝫ pēr p inanem gloriam: ſēd in humi q litate ſūperiores ſibijnuicem r arbitrantes: nōn quę ſua ſunt ſinguli conſiderātes: ſed ⁊ ea s quę aliorum. Hōc eñ ſenti t v te in vōbis qđ ēt i chriſto ieſu

n ¶ Nihil per ꝯtētionem. agentes vel loquētes: nec in iudicijs nec in diſputationibus. Matth.v.f. Qui voluerit tecum in iudicio ꝯtendere: ⁊ tunicam tuam tollere: dimitte ei ⁊ pallium. j. Timoth.ij.d. Stultas ⁊ ſine diſciplina queſtiones deuita: generant eni lites: ſeruum aūt dn̄i non oportet litigare. Item in eodē.c. Noli verbis contendere: ad nihil eni valēt niſi ad ſubuerſionē audientium. j. Corꝭ.xj.d. Si quis aūt videtur ꝯtentioſus eſſe: nos talē conſuetudinē nō habemus neqꝫ eccleſia dei. De ſynagoga ergo dicūtur qui clamoſi ſūt diſputatores ⁊ ꝓpriam quęrentes gloriā. De qua ſubdit: o ¶ Neqꝫ per inanem gloriam. Galꝭ.vj.a. Non efficiamur inanis glorię cupidi: inuicē ꝓuocantes: inuicem inuidētes. p ¶ Sed in humilitate ſimus. ſ. vt ſentiamus de nobis humilia ⁊ de alijs meliora. Vnde ſubdit: q ¶ Superiores ſibijuicē arbitrantes. Roma.xij.c. Honore inuicem pręuenientes. Eph.v.e. Subiecti inuicem in timore chriſti. j. Pet.v.b. Adoleſcētes ſubditi eſtote ſenioribus. Omnes enim inuicem humilitatem inſinuate: quia dn̄s ſuperbis reſiſtit ⁊c. Econtra: Lucꝭ.ix.f. Intrauit cogitatio in eos quis eorum videretur eſſe maior. r ¶ Non quę ſua ſunt ⁊c. j. Corꝭ.x.f. Nemo qđ ſuum ē quęrat ſed qđ eſt alterius. Galꝭ.vj.a. Alter alterius onera portate. j. Corꝭ.xiij.b. Charitas non quęrit quę ſua ſunt. Sed modo omnes quę ſua ſūt quęrūt: vt dicit. j. eodē.c. Et hoc eſt qꝛ refriguit charitas multoꝝ: Matth.xxiiij.b. Et.ij. Timoth.iij.a Inſtabunt tempꝰa periculoſa: et erunt hoies ſeipſos amātes. Et notantur hic tria per ordinē. Patiētia: ibi: Nihil ꝑ ꝯtentionē: Patientia eni nō reclamat. Et humilitas: ibi: Neqꝫ per inanē. Charitas: ibi: Quę ſua ſūt ⁊c. Et ad hęc tria etiā nos inuitat exēplo chriſti: cuius humilitatē / patiētiā / charitatē oſtēdit. Vnde ſubdit: s ¶ Hoc eñ ſētite in vobis: id eſt hęc tria ſentite: nō tm̄ eloq̄mini vt magiſtri: vel p̄dicate vt hypocritę. t ¶ In vobis. i. intra vos: non tm̄ extra in habitu vel tōſura. Matth.vij.b. A fructib⁹ eoꝝ cognoſcetꝭ eos. Nō dicit a ſ̄bis. v ¶ Qđ i chriſto ieſu / videtꝭ. ſ. fuiſſe ſm̄ qđ in chriſto ieſu fiūt: quia membra cū capite debent infirmari: quia cui

ri:quia cui caput infirmũ/cętera membra dolent. Dicit ergo
O mēbra ſentire dolorem capitis. Threñ.j.d. O vos omēs
qui trāſitis ꝑ viam ⁊c. ſentire ⁊ videte mēbra non paralytica
vel ſtupida:ſed ſpū dei viuificata. Roma.viij.a. Qui ſm ſpi
ritū ſunt/quę ſunt ſpūs ſentiūt. Quid autem ſit illud qḋ ſit in
chriſto.ſubdit: a Qui cū in forma ⁊c. Et notātur tria.
humilitas/ex hoc
ꝙ ſe exinaniuit. Cha
ritas:quia ī hōnobis
ſeruiuit. Vñ dicitur
formā ſerui ⁊c.
Patiētia/do eius de
monſtrat in mortis
anguſtia crucis: ibi:
Uſq ad mortē.
De hoc dicit deus pa
ter ꝑ Zach.iij.d. Ecce ego adducā ſeruū meū oriētē: qꝛ ecce
lapis quē dedi corā ieſu ſuꝑ lapidē vnū/ ſeptē oculi ſūt: ⁊ ec
ce ego cęlabo ſculpturā eius ait dñs exercituū: ⁊ auferā iniqta
tem terrę illius in die vna. Eundē chriſtū vocat deus paṫ ſer
uum ſuū pro humilitate carnis aſſumptę: et orientē/ pro ad
miniſtratione luminis:et lapidem/ratione paſſionis. In noīe
ſerui notaṫ humilitas:ī noīe oriētis/charitas:in lapide/patiē
tia demōſtraṫ. Qui cū in forma dei eſſet.i.ī plena eſſētia
⁊ ęq̄litate prīs ī ſingulari ſubſtātia eiꝰ. c Arbitratꝰ ē eē ſe
equalē deo/prī:per illiꝰ vnitatē eſſētię.i. certiſſime hoc ſci
uit. In q nō eſt arbitratꝰ/ b Rapinā/ ſed naturā quā naſ
cendo a prē ſumpſit/nō ſuꝑbiēdo ꝓſumpſit:ſicut diabolus et
homo:q tanꝗ̄ deus voluit eſſe: Eſa.xiiij.d. Magnꝰ latro eſt
qui vult furari ſibi. Et multi ſunt hodie q ꝓ̄tātem quę dei ē et
ſapientiam ⁊ gloriam rapiunt tanꝗ̄ fures dei. Eccį.xx.b.
Qui poteſtatem ſibi aſſumit iniuſte:iuſte odietur. Heb.v.a.
Nec quiſꝗ̄ ſibi ſumit honorē:ſ qui vocaṫ a deo tanꝗ̄ aarō:
ſic ⁊ chriſtus nō ſemetipſum clarificauit vt pontifex fieret ſed
q locutꝰ ē ad eū: Filiꝰ meꝰ es tu ⁊c. d Semetipſū exina
niuit. Licet tāṫ eēt/exinaniuit nō ſubſtātiā euacuās nec ho
noꝛē iclinās:ſed/ e Formā ſerui accipiēs:ipſe dñs oī
um.ij.Corſ.viij.b. Propṫ nos egenꝰ factꝰ ē cū eſſet diues.j.
Pſ.85. Reg.xviij.f. Ego ſū vir pauꝑ et tenuis. Pſ. Inops ⁊ pau
per ſum ego. Apocſ.vltſ.c. Ego p̄mus ⁊ nouiſſimꝰ. Primꝰ
in dignitate:nouiſſimꝰ in ſeruitute:qꝛ formā ſerui accipi
ens. Huius ſeruitiū cūctis ſeruitijs laborioſiꝰ/deſpicabiliꝰ:
ſed fructuoſius. Oſee.xj.a. Ego q̄ſi nutricius ephraim por
tabā eos in brachijs meis:⁊ neſcierūt ꝙ curarē eos. Chriſtus
eni ſicut nutrix humiliṫ ⁊ viliṫ ſe depoſuit ad lauādas ſordes
paruuli ſui:ſedit ī cinere:lactauit vbere. Oſee.ij.c. Ecce ego
lactabo eā. Sed nota ꝙ cōpreſſis labijs lac ſuggiṫ ab vbere.
Greg⁹. Nō dilates ſicut infernꝰ aīam tuā ad hauriēdas mū
di delitias:ſi de h vbere velis ſatiari: de q nō lac ęgypti: ſed
ſanguis chriſti bibiṫ. Aīalia eni.i. aīales lacte nutriunṫ:ſ pul
li aq̄lę.i.filij chriſti pennati lambūt chriſti ſanguinē ſub vbere
vulnerati. Itē ſeruiuit nobis ī brachijs portādo. Sicut diciṫ
Oſee.xj.a. Portabā eos in brachijs meis q̄ſi filios.ſ. meos.
Nā in humeris portanṫ quę grauāt: Sicut ſimia catulū ſuū
quē plus diligit portat in brachijs:minꝰ dilectū in humeris.
Chriſtꝰ ꝰ nos q̄ſi pondus graue in humeris portat patien
tię. Hiere.xxiij.f. Uos eſtis mihi onꝰ dicit dñs: proijciam
quippe vos ⁊c.q.d.quos porto diu ꝑ patiētiā:in infernū ꝓij
ciam ꝑ iuſticiā. Sed tñ ꝓ tpe paſſionis dicit: Portabo eos ī
brachijs: Nā dñs tūc totū ſe effundēs in miſericordiā/ tanꝗ̄
oēs amplexaṫ nos ⁊ chariſſimos: brachia extendit in cruce.
Unde Eſa.lxv.a. Expandi manus meas tota die ad popu
lum incredulū: Uolebat eni ⁊ vult deꝰ animas ⁊ corpa ſalua
tor in amplexibꝰ ſuis ꝑſētare deo: Ut ſignificaṫ Geñ.xxxij.
c. In baculo meo/crucis.ſ. trāſiui iordanē iſtū.i. deſcenſū eo
rum.i.fluxum mortalitatis hoīm per quē omēs deſcendūt in
mortem: Et nūc cum duabus turmis animarū.ſ.⁊ corpoꝝ vł
hoīm ⁊ angeloꝝ regredior. Unde Oſee.xj.a. Et neſcierūt ꝙ
curarē eos.q.d.turbaui eos ⁊ neſcierūt: Medicus iſte ſic ſer
uiuit ęgrotis:vt morbum ſuum eorum faceret ſalutem:⁊ vul

a Qui cum in forma dei eſſet:
b non rapinam arbitratus ē eſ
c ſe ſe equalē deo:ſed ſemetip
d ſum exinaniuit formam ſerui
e accipiens/in ſimilitudinē ho
f minum factus ⁊ habitu inuē
g tus vt hō. Humiliauit ſemet
h ipſum factus obediens vſqꝫ
i ad mortem:mortem aūt cru
k cis. Propter qḋ ⁊ deus exal
l tauit illum/ ⁊ donauit illi nō
m men qḋ eſt ſuꝑ omne nōmē:

nera ſua eorum faceret medicinam:et mortem eorum vitam.
Eſa.liij.b. Ipſe vulneratus eſt ꝓpter iniq̄tates noſtras tollē
das.ſ. Caſſianus. Filius erat et factus eſt tanꝗ̄ ſeruus: nec
ſolam formam ſerui accępit vt ſubeſſet:ſed etiam malis ſerui
uit vt vapularet et vt peccati pęnam ſolueret cū culpam non
haberet. Iſte medicus minuit ſibi propṫ ſanitatē noſtram et
effudit ſanguinē abū
danṫ: vt ſuo ſangui
ne tibi faceret medi
cinā. Unde qꝛ huic
medico tam pio non
compaſſus ē homo: B
terra compaſſa eſt ⁊
tremuit: petrarū du
ricia ſciſſa/ſol obſcu
ratus/vt retroceſſio
ne ſuorum radiorum eum minutū ſignificaret. Minuto enim
debet claritas abſcondi. f In ſimilitudinē hoīm fa
ctus/factor omniū. Hęc ſimilitudo nō imagine vł ſimilitudi
ne:ſed generis intelligiṫ veritate:qualiter ⁊ illud: Adā genuit
.ſ.ad ſimilitudinē ſuam. Roma.viij.a. Deus filiū ſuū mittēs
in ſimilitudinē carnis peccati idē peccatū damnauit. Unde et
addit. g Et habitu inuentꝰ/ē/vt homo.i. verus homo
quia li vt expreſſiuū eſt veritatis. Joh.j.b. Gloriā eius quaſi
vnigeniti a patre. Baruch.iij.d. In terris viſus eſt ⁊ cū ho
minibus ꝯuerſatus eſt. Dicit autē apłs: Habitu ⁊c. com
parans humanitatē veſti:quia veſtis induta non mutat ho
minē/ſed mutaṫ:ſic diuinitas manſit ⁊ humanitas meliorata
fuit: Nā ſicut cum veſtis induitur/formā recipit:vt quā non
habebat exuta:qui aūt veſtitur:ſub veſte abſcondiṫ:ſic diui
na natura ſub aſſumpta carne quaſi ſub veſte delicuit ſed caro
ab antiquę vetuſtatis caligine atqꝫ corruptiōe in claritatē glo
rię:et ęternā icorruptibilitatē effulſit. Caſſianꝰ. f In ſimi
litudinē hoīm:non angeloꝝ:quia non ęguerūt:non demo
nū:quia illi non reſurgunt:non hoīs:quia primus homo nec
in carne peccati/nec in ſimilitudine carnis peccati erat creatꝰ:
chriſtus aūt vniuerſali hominū miſereri/profundis ſe immer
ſit:nec ſubtilis ille diaboli oculus magnę pietatis deprehen
deret ſacramētū. Et poſtea ſubdit: Si eni cognouiſſēt nunꝗ̄
dñm glorię crucifixiſſent.j.Corſ.ij.b. h Humiliauit ſe
metipſum:non alius eum coegit. Joh.x.d. Ego pono ani
mam meam factus obediens vſqꝫ ad mortem. Berñ. Nō cre
do aliqḋ bonū placere deo ꝙ̄ obedientia illi qui mori malu
it ꝙ̄ non obedire:mortem aūt non quālibet ſed crucis. Sap.
ij.d. Morte turpiſſima condēnemus eum. Hiere.xj.d. Mit
tamus lignū in panem eius. Hanc mortē ſuſtinuit vt nos libe
raret ⁊ viuificaret. Vñ.ij.Regſ.xviij.g. diciṫ dauid.i.chriſtus:
Fili mi abſalon:abſalon fili mi:quis mihi det vt moriar ꝓ te
abſalon.i. vice tui:vel preciū tui.i.pro morte/te o homo reci
piam ī mercedem. Vñ Eſa.lxij.d. Dicite filię ſion/Ecce ſalua
tor tuꝰ venit: ecce merces eius cū eo ⁊ opꝰ eiꝰ corā illo.q.d.o
ꝑdicatores dicite vnicuiqꝫ animę fideli:ecce ſaluator tuꝰ venit
ad iudiciū/⁊ opus illius coram illo.ſ.ſignū crucis qḋ appare
bit in iudicio/in qua fecit dñs chriſtus liberationē noſtrā:pro
quo requiret mercedem noſtram noſipſos: ſicut merces eius
cum ipſo vt nullus eum ab hac mercede defraudet. i Pro
pter qḋ:quia ſic humiliauit ſe. k Et deus exaltauit il
lum/in reſurrectione. Eph.j.d. Suſcitans illum a mortuis:⁊
conſtituens ad dexteram ſuam in cęleſtibus ſuper omnē prin
cipatum ⁊ poteſtatem ⁊ virtutem. Et dicitur ꝙ nominaṫ non
ſolum in hoc ſeculo ſed in futuro. l Et donauit illi/ ſm
hominē. m Nomē ⁊c. Nunc datum eſt illi per gratiam
qḋ ab ęterno habuit per naturā.ſ.filiꝰ dei. Hoc aūt habuit añ
reſurrectionē:ſ poſt reſurrectionē diciṫ donaſſe ꝑ manifeſta
tionem. Scḋm Amb.exponiṫ:ꝙ filio dedit ęterna generatio
ne donatū eſt/vt eſſet deus:et hoc poſt reſurrectionē manife
ſtatū eſt. Uel/Donauit nomen:id eſt manifeſtauit dediſ
ſe nomen:tetragrāmaton:id eſt pricipium vitę paſſionis iſte
eſt. Hoc nomen ſuper cętera portabat ſacerdos: Exo.xxviij.
b. Item ſacerdos illud nomen gerebat in fronte: cętera ī ore.

 ¶ Prouerb.xxx.a.

☞ Prouerb.xxx.a. Qđ nomen eius/ qđ nomē filij eius ſi noſti:
q.d.nō:quia ineffabile. a ¶Omne genu ⁊c. id eſt angeli/
homines/demones. Roma.xiiij.b. Uiuo ego dicit dñs:quia
mihi flectetur omne genu. Eſa.xlv.d. Quia mihi curuabitur
oē genu:⁊ iurabit oīs lingua.ij. Paral.xxix.f. Laudauerūt
deū magna leticia ⁊
incuruato genu ado
rauert. Heſter.iij.a
Solus mardocheꝰ
non flectebat nec ad/
orabat eum.i.aman:
qui interpretaꝛ ini/
quꝰ:⁊ ſignificat dia/
bolū. Sꝫ qđ ē ꝙ dič
celeſtiū:ꝗ habent
genua aię. Rñdemꝰ
Per actum ſufficit:
⁊ nunc flecto genua
cordis mei:id eſt me
ſubiectū tibi cognoſco. b Et omnis lingua cōfiteaꝛ:
id eſt homines de omnibus gentibꝰ linguarū: vel apoſtoli oī/
bus linguis loquentes. Actꝰ.ij.a. Ceperunt loqui varijs lin/
guis prout ſpiritusſanctꝰ dabat eloqui illis. Et in eodem. Au
diebat vnuſquiſq; lingua ſua illos loquentes. Apoc.vij.c.
Poſt hec vidi turbam magnam quam dinumerare nemo po
terat:ex oībus gētibꝰ ⁊ tribubꝰ ⁊ pplis ⁊ liguis ſtātes añ thro
nū ⁊ ī cōſpectu agni amicti ſtolꝭ albis:⁊ palmę ī manibꝰ eoꝝ:⁊
clamabant voce magna dicētes: ſalꝰ deo nr̄o q ſedet ſup thro
num ⁊ agno. Daniel.iij.g. A me poſitum eſt hoc decretum:
vt omnis populus ⁊ lingue ⁊ tribus: quicunq; locutꝰ fuerit
blaſphemiam contra deum ſidrac/miſaac/⁊ abdenago/diſpe/
reat. c ¶Quia dñs ieſus chriſtus in gloria ē dei pa
tris:ſm ꝙ deus/in eius equalitate:ſm ꝙ homo/in potiorībꝰ
eius bonis. Marci.vltꝭ.d. Et dñs quidem ieſus poſtq; lo/
cutus eſt eis:aſſumptus eſt in celum ⁊ ſedet a dextris dei.
d ¶Itaq;/ fratres. Supra inuitauit eos ad patiētiam exem/
plo humilitatis chriſti patientis:⁊ exemplo glorię ſuę/meri/
to patientię ⁊ humilitatis ei collatę. Hic hortatur eos vt in h
ſint obedientes ei. Dicit ergo: Itaq;:ex quo chriſtus eſt per
obedientiam exaltatus. e ¶Chariſſimi/ fratres. Cupiditas
facit quoſdam charos chariſſimos:id eſt vilos: charitas om/
nes facit chariſſimos:id eſt ſuper omniū temporaliū charos.
f ¶Sicut ſemper obediſtis:ita nūc obedite:non in pre
ſentia mei tm̄ ⁊c. Eph.vj.a. Non ad oculum:qui faciunt
opera ſua vt videanꝛ ab hominibꝰ: Matth.xxiij.a. g ¶Cū
metu/ aīꝰ/ h ¶Et tremore/ corpis. Prouerb.xxviij.c. Bea/
tus vir qui ſemper eſt pauidus. Eccꝭ.xviij.d. Uir ſapiens
omnibus metuit. Job.ix.d. Uerebar omnia opera mea ⁊c.
i ¶Ueſtram ſalutem opamini: id eſt ea quę ſunt ad ſalu/
tem. Joh.vj.c. Operamini non cibum qui perit: ſed qui
permanet in vitam eternam: id eſt bona opera quorū fructꝰ
Pſ.9.d. permanet in eternum. Pſ. Patiētia pauperū non peribit in
finem:id eſt premiū patientię: Econtra. Eccꝭ.xiiij.c. Omne
opus corrūptibile ī fine deficiet:et q illud operaꝛ ibit cū illo:
et omne opus electum iuſtificabiꝛ:et qui illud operaꝛ honora
bitur in illo. Nota ꝙ dicit: Cum metu: qꝛ ſecuritas quoſdā
facit negligenter operari ſuam ſalutem. Hiere.xlviij.b. Ma/
ledictꝰ q opus dñi facit negligenꝛ. Alij aūt audacter mortem
operanꝛ. Sap.j.d. Deus mortem non fecit. Et poſt ſequiꝛ:
Impij aūt manibꝰ ⁊ verbis accerſierūt eam. k ¶Deus eſt
eni ⁊c. Oſtendit ꝙ ſolliciti debent eſſe operando ſuam ſalu/
tem: qꝛ deus paratꝰ ē ad auxiliandū: vnde dicit: Deus q
opaꝛ in vobis ⁊ velle/ bonū/ ⁊ perficere illud. Roma.
ix.c. Non eſt volentis neq; currentis:ſed miſerātis dei. Eſa.
xxvj.c. Omnia opera noſtra operatꝰ es in nobis dñe. Eſa.
xliij.a. Quoniam qui inuocat nomen meum in gloriam meā
creaui eū/formaui eū/feci eū.ij. Corꝭ.iij.b. Nō ꝙ ſufficiētes
ſimus cogitare aliqđ a nobis: q̄ſi ex nobis: ſed ſufficiētia no/
ſtra ex deo eſt. l ¶Pro bona voluntate/ ſua:nō vr̄is me
ritis. Roma.viij.c. Omnia cooperanꝛ in bonū his qui ſm

Roſſ.14.b.
De imuni.eccle.
c.decet.libro.6.

a vt in nomine ieſu ōmne genu
flectatur/ celeſtium/ terreſtriū/
b et infernorū: ⁊ ōmnis lingua
c confiteaꝛ:qūia dñs ieſus chri
ſtus in gloria eſt dei patris.
d e Itāq; chāriſſimi mei ſicūt ſp
f obediſtis/ non in pſentia mei
tm̄:ſꝫ multo magis nūc in ab/
g h ſentia mea cūm metu ⁊ tremō
i re vēſtram ſalutem operami/
k ni. Dēus eſt eni qui operatur
l in vobis ⁊ velle ⁊ perficere p
m bōna voluntate. Omniā aūt
n facite ſinē murmurationibꝰ et
o hęſitātiōibꝰ:vt ſitis ſinē q̄rela
p q et ſimplices filij dēi:ſinē rep/
r s hēnſiōe ī mēdio natiōiſ prāuę
t v x ⁊ puērſę:intēr q̄s luceťl ſicťlū/

propoſitū vocati ſunt ſācti. Ibi Glo. Non propter meritum
ſuum:ſed propter propoſitū dei:id eſt ſm pſcientiā ⁊ prede/
ſtinationē dei. m ¶Omnia aūt facite:quia timorē ſequi/
tur aliquādo impatiētia ⁊ intrāquillitas cordis: Ideo monet
eos vt omnia agant et patiantur cum trāquillitate cordis:ibi
Sine murmura/
tionibꝰ. Et cū fir/
mitate fidei:ibi: Si/
ne heſitationibꝰ.
Et cum conſtantia:
ibi: Inꝛ quos lu/
cetis ſicut lumia/
ria. Dicit ergo: n
¶Sine murmura/
tionibꝰ/ ⁊ tribula/
tionibus:quia ad in/
ſtructionē ſunt. Eſa.
xxvj.c. In tribulati/
one murmurꝭ doctri
na tua ī eis. q.d. male murmurant in tribulationibus cum tu
doceas eos p tribulatiōes.j. Corꝭ.x.b. Neq; murmurauerit
ſicut quidā eoꝝ murmurauerunt et a ſerpētibꝰ perierunt. Ju
de.c. Hi ſunt murmuratores q̄ruloſi ſm deſideria ſua ābulā
tes. Sap.j.c. Auris celi audit oia ⁊ tumultꝰ murmurationū
non abſcondeꝛ. Cuſtodite ergo vos a murmuratione quę ni/
hil prodeſt ⁊ a detractione parcite linguę. Sed qꝛ murmura/
tio aliqñ fač diffidentiam pmij:ſubdit: o ¶Et/ ſine/ heſita/
tionibꝰ. De fide eni vel de pmio pmiſſo. Jaco.j.a. Qui eñ
heſitat ſimilis eſt fluctui maris qui a vento incutitur. Actꝭ.xj
b. Dixit mihi ſpūs vt irem cū eis nihil heſitans: Qui eni he/
ſitat fugit de prelio:cū neceſſariū eſſet ſtandi. Et tales ſunt p/
dicatores ſocioꝝ.ij. Mach.iij.c. Ubi ad rem ventū eſt ma/
cedonibꝰ ſocijs heſitātibꝰ:ipſi ſex milia ſoli pemerūt cētū vi/
ginti:propter auxiliū illis datū de celo. Uel ſic. n ¶Sine
murmurationibꝰ/ contra prelatos: ſed eſtimabiꝛ cōtra de
um. p ¶Ut ſitꝭ ſine querela/ actiue:contra fratres: id eſt
non quaſi ſitis queruloſi ⁊ ɔtentioſi/ de fratribꝰ conquerentes
vꝭ eis dātes occaſionē de vobis ɔq̄rēdi. Lucꝭ.j.a. Incedētes
ī oibꝰ mādatꝭ ⁊ iuſtificatiōibꝰ dñi ſine q̄rela.j. Theſſal.v.d.
Integer ſpūs vr̄ ⁊ aīa ⁊ corpꝰ ſine querela in aduentu dñi nr̄i
ieſu chriſti ſeruet. q ¶Et ſimplices/ in vobis innocentes ⁊
ſine fraude ⁊ ſine dolo:ſicut/ r ¶Filij dei: qꝛ deus ſimplex
eſt. Eccꝭ.ij.c. Ue duplici corde. Jaco.v.a. Uir duplex aī/
mo. Roma.xvj.c. Uolo vos ſapientes eſſe in bono et ſim/
plices in malo. s ¶Sine reprehenſione/ ad forinſecas.j.
Corꝭ.x.g. Sine offenſione eſtote iudeis ⁊ gentibus ⁊ eccleſię
dei.j. Pet.ij.c. Cōuerſationē vr̄am iter gētes habētes bonā:
vt in eo qđ detractāt de vobis tanq; de malefactoribꝰ ex bo/
nis opibꝰ ɔſiderantes:glorificent deū. Et in eodē.iij.c. Cum
modeſtia ⁊ timore ɔſcientiā habētes bonā: vt in eo qđ detra
hunt de vobis ɔfundanꝛ: qui calūnianꝛ vr̄am bonā in chri/
ſto ɔuerſationē. Neceſſe eſt ꝗ vt viuatis ſine rephenſione: qꝛ
eſtis/ t ¶In medio nationis: qui nati tm̄ ſunt nō renati.
v ¶Praue/ quātū ad mores ⁊ opa. x ¶Et pūerſę/ quan
tū ad fidē: Uꝭ/ praue/ ad creaturā ſe ɔuertēdo. Hec eni ɔuer
ſio eſt puerſio. Hiere.xvij.b. Prauū eſt cor hoīs. y ¶Int
quos luceťl.i. ad lucendū ɔſtituti eſtis. z ¶Sicut lumi/
naria ī mūdo. Mat.v.b. Uos eſtis lux mūdi. Eccꝭ.xliij.b
Species celi:id eſt ecce gloria ſtellarū.i. doctoꝝ mūdū illumi
nans in altiſſimis dñs. Daniel.xij.b. Qui docti fuerint fulge
bunt quaſi ſplendor firmamenti: ⁊ qui ad iuſticiam erudiunt
plurimos: quaſi ſtellę in perpetuas eternitates. Apoc.j.c.
Stellę angeli ſunt ſeptem ſtellę eccleſiarū. Sed nota ꝙ vltimꝰ
angelus.ſ. laodicię non fuit clara ſtella: in quo ſignificatur
q̄les futuri erunt vltimi plati eccleſię. Dicunꝛ aūt luminaria:
quia ſicut lumīaria celi non pturbanꝛ:licet hec plaga inferior
perturbetur ⁊ mutetur/ imobiles pmanent: et fixę ſunt in celo
ſacrę ſcripturę ſicut ſtellę:⁊ mouentur motu firmamenti.i. ſm
ꝙ ſcriptura eos dirigit. Eccꝭ.l.a. In laude ſermonis dꝭ quaſi
ſtella matutina in medio nebulę:⁊ quaſi luna plena in diebus

i.Pet.4.b.
De decli.
offici.
i.q.7.
quolam.

☞ ſuis lucet

ſolis lucet: ⁊ quaſi ſol refulgens: ſic ille refulſit in templo dei. Prelatus ergo debet eſſe ſol per charitatē ⁊ diſcretionem ar/dens ⁊ lucens: luna per humilitatē ⁊ compaſſionē: ſtella per conſtantiam ⁊ firmitatem. Stella nō dicit̄ a ſtando. Judic. v. c. Stelle manentes in ordine ⁊ curſu ſuo pugnauerūt contra ſiſaram: qui interp̄tat̄ excluſio gaudij: id eſt ꝯtra diabolum qui nititur nos excludere a gaudio paradiſi. Item ſtelle de die nō apparent / ſed de nocte: ſic nec ſan/cti compatione dei: ſed maloꝝ. a Uer/bum vite cōtinē/tes: non dicit ſcien/tes: quia ſcientia in/flat: et ideo continē/tem non implet: ſed inflat: niſi aſſit chari/tas. Uerbum autem dei dicit̄ verbum vi/te: quia viuificat cre/dentem. Ps. Eloq/um tuum viuificauit me. Et dicit: conti/nentes. q. d. vaſa eſtis euāgelij prius repleti i vobis: poſt alijs effūdētes: Ita ꝙ facite vt dixi qꝺ erit. b Ad glo/riā meā. i. res que ē noſtra ſpes aut gau/diū: aut corona glo/rie: Nōne vos aū de/um: j. Theſſal. ij. d. Gloria veſtra ſum⁹ ſicꝫ ⁊ vos nr̄a. j. iiij. a. Fratres mei chariſſimi ⁊ deſideratiſſimi: gaudiū meum ⁊ co/rona mea. c In die chriſti: id eſt in die iudicij quādo aſ/ſumet ſibi tempus nobis conceſſum modo. Ps. Cūm accepe/ro tempus ego iuſticias iudicabo. d Quia non in va/cuum. i. ſine fructu. e Cucurri: id eſt facile conuerſus. f Neqꝫ i vacuū laboraui / i difficilius cōuerſis. j. Cor. ix. d. Ego igit̄ ſic curro nō quaſi in īcertum: ſic pugno eni nō quaſi aerem verberans ⁊c. Gal. ij. a. Contuli cum illis euan/geliū qꝺ p̄dico in gentibus: ſeorſum autem his qui videbā/tur eſſe aliquid / ne forte in vacuū currerem aut cucurriſſem. j. Cor. xv. b. Gr̄a ei⁹ in me vacua nō fuit: ſed plus oib⁹ labora/ui. Uel / Cucurri / dicit quantū ad mot⁹ interiores bone vo/luntatis: quia affectus ſunt pedes anime. Laboraui / quan/tum ad operationes: nec tm̄ laboraui pro vobis: ſed paratus ſum mori. Et hoc eſt: g Sed etſi imolor / moriendo. ſ. h Supra ſacrificiū ⁊ obſequiū fidei veſtre: q̄ſi iam obtuli fidem veſtram deo ⁊ opera veſtra: ſed etſi pro vobis morior gaudeo. Nota ꝙ apoſtolus gaudebat: quia fidem il/lorum obtulerat deo in ſacrificiū: et opera eorum bona in ob/ſequiū. ſ. ſeipſū ꝑ eis offerre deſiderat. Supra hoc. i. vltra ij. Cor. xij. e. Ego autem libentiſſime impēdam et ſupimpen/dar ego ipſe pro aiabus veſtris. i Gaudeo. i. gaudēdo video. i. bonū finē. k Congratulor. i. ſimul gratias ago. l Omnibus: non vni vel duobus: quia non accipio perſo/nas. m Uobis / non dormiētib⁹ ſed patientib⁹. n Id/ipſū aūt ⁊ ꝗ vos. i. ꝑꝑt idipſum: ⁊ ſi accidat me pati ꝑ vo/bis. Ut / ꝑpt idipſū. i. ſi accidat vos pati ꝑ me / gaudete / Jaco. j. a. Omne gaudiū exiſtimate fr̄es cū in varias tēpta/tiōes icideritiſ. o Et congratulamini mihi: gr̄as agite Luc. xv. b. ꝯuocat amicas ⁊ vicinas dicēs: ꝯgratulamini mi/hi: qꝛ īueni drachmā quā ꝑdiderā. Ibidē. j. f. Audiert vicini ⁊c. et ꝯgratulabant̄ ei ⁊c. p Spero aūt in dn̄o ieſu. i. per miſericordiā ieſu. q Timotheum ⁊c. Ut ⁊ ego bo/no aio. q. d. nō ad aurū colligēdū mitto: ſed ad vīm ꝑfectū. Abdie. j. a. Legatū ad gētes miſit: Ad qꝺ timothe⁹ bn̄ficijs vel beneficiū qꝺ hodie gaudent / ſi mitteret̄ eis beneficiū. i. ꝑ/

Ps. 118. (margin) — Ps. 74. (margin)

a minaria in mundo: verbū vi/
b te continentes ad gloriā meā
c in diē chriſti: quia non in va/
d cuum cūcurri: neqꝫ in vacuū
e laboraui. Sed etſi imolor ſu/
f pra ſacrificium ⁊ obſequium
g fidei veſtre / gaudeo ⁊ congra
h
i tulor omnibus vobis. Idip/
k
l
m
n ſum autē ⁊ vos gaudete ⁊ cō/
o gratulamini mihi. Spero au/
p
q tem in dn̄o ieſu. Timotheum
r me cito mittere ad vos / vt et
ego bono animo ſim cognitis
s que circa vos ſunt. Neminē
enī habeo tam vnanimē q̄ ſin
cera affectione pro vobis ſol
t licit⁹ ſit. Omnes enī que ſua
ſunt querūt / nō que ieſu chri/
v ſti. Experimentum autem ei⁹

x cognoſcite: quoniam ſicut pa
y tri filius mecū ſeruiuit in euā
gelio. Hunc igitur ſpero me
z mittere ad vos: mox vt vidē/
a
b ro que circa me ſunt. Confi/
do autem in dn̄o: quoniā ⁊ ip
c ſe veniam ad vos cito. Neceſ
ſarium autem exiſtimaui epa/
phroditum fratrem ⁊ coope/
ratorem ⁊ cōmilitonem meū:
veſtrum autem apoſtolum /
et miniſtrum neceſſitatis mee
mittere ad vos: quoniamqui/
dem omnes vos deſiderabat
d et meſtus erat ꝑpterea ꝙ au/
dieratis illum infirmatū. Nā
e et infirmatus eſt vſqꝫ ad mor/
f tem / ſed deus miſertus eſt ei⁹.
Nō ſolum autem eius: verū/

benda. Luc. xxij. c. Qui poteſtatē habent in ipſos benefici vocat̄. In abdia ſubdit̄: Surgite ⁊ ſurgamus oēs aduerſus eū. i. aduerſus edom in p̄lium. i. contra peccatū. Eſa. xiij. d. Ecce ego ſuſcitabo ſuper medos qui argentū nō querant: nec aurum velint: ſed ſagittis paruulos interficient. Sed ho/die impletur qꝺ legitur. iij. Reg. x. d. ꝙ claſſis ſalomonis ibat per ſingulos tres annos in tharſis: vt deferrent inde au/rum et argentum et dentes elephātinos. i. adulatores quos ſecum habent legati dn̄i pape: et ſimias: id eſt aliquos religio/ſos quos ſecum du/cūt ad palliādas tur/pitudines alias: et pauos. i. nobiles q̄ ſecum habent pul/chras caudas. i. fami/lias: tales ducunt le/gati: et vadunt cum tanto exercitu: ꝙ vi/detur ꝙ in expeditio/ne vadant. Et nota ꝙ ab h̄ loco dn̄s dic̄ papa: ꝙ in quolibet termino poteſt mit/tere legatum vnum in qualibet regionē: Sed timeāt qꝺ. iij. Reg. vlt. g. dicit̄ ꝙ fracta fuit claſſis in aſiongaber. r Ut et ego bono aio ſim cognitis ⁊c. Multi cognitis eis q̄ circa ſubditos ſint poſſēt dicere illud Hiere. ix. a. Quis da/bit capiti meo aquā: ⁊ oculis meis fontem lachrymarum ⁊c. Ideo mitto illum ⁊ non alium. s Neminē eni ⁊c. Sin/cero affectu: contra eos qui celant curam animarū pro lucro. t Pro vobis / non ꝑ nobis. Prouerb. xj. d. Qui ſuſcipit animas ſapiens eſt: Nō dicit pecunias. t Omnes enim querunt que ſua ſunt. Hiere. vj. c. A minori vſqꝫ ad ma/iorem omnes auaricie ſtudent. Ideo dicit apl's: Non quero qꝺ mihi vtile eſt: ſed qꝺ multis vt ſalui fiant. j. Cor. x. g. Et ij. Cor. xij. e. Non quero veſtra: ſed vos. Sed hodie paſto/res non animas non oues querunt: ſed lanam ⁊ pelles. Mat. x. b. Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio lupoꝝ. Hodie poteſt dicere papa. Ecce ego mitto vos ſicut lupos in medio agnoꝝ. Zach. xj. d. Ecce ego ſuſcitabo paſtorē i t̄ra q̄ dereli/cta nō viſitabit: diſperſū nō q̄ret ⁊c. v Expimētū aūt ei⁹ cognoſcite. q. d. qꝺ dicoꝺ eo ſcio expimētalit̄. x Qm̄ ſic patri fili⁹. i. ſollicite ex amore. y Mecum ſeruiuit / deo: Nō dicit mihi ſed mecū: qꝛ deo ſeruiāt in eo in p̄dicādo. Ar/gumentū ꝙ obſequiū eſt experimentū ſanctitatis. Gen. xxiiij b. Puella cui dixero: da mihi aquā de hydria tua: et ipſa di/xerit: bibe dn̄e mi: iſta eſt quā p̄parasti filio dn̄i mei. Heb. xij. c. Patres carnis noſtre habuim⁹ eruditores noſtri: mul/to magis obtemperabim⁹ patri ſpirituū et viuem⁹. z Ut videro / quē exitum habebūt. a Que circa me ſūt: id eſt vt ea nobis annūciet. ij. Cor. viij. a. In multo experimen/to tribulationis gaudij illorum fuit. b Confido autem ⁊c. Argumentū ꝙ apoſtolus venit de roma iterum ad eos. c Neceſſarium ⁊c. Nouem cauſas ponit quare neceſſari/um cōmilitonē. ij. Thimo. ij. a. Labora ſicut bon⁹ miles chri/ſti: omnes vos deſiderabat. Ecce qualis paulus. Simile. ij. Cor. viij. c. Cū erunt ſollicitior: tales ⁊ diſcipulus eius. ſ. celantes aias nō burſas. ꝯ. j. b. Teſtis eſt mihi deus quō cu/piā oēs vos eē i viſcerib⁹ ieſu chriſti. Prouerb. x. d. Deſide/rium ſuū iuſtis dabitur. d Et meſtus erat ⁊c. ij. Cor. xj. g. Quis infirmatur ⁊c. Roma. xij. d. Flere cum flentibus. e Uſqꝫ ad mortem: id eſt mortis periculum. f Sꝫ de/

B

us miſertus eſt eius. In hoc ipſo ꝙ eum infirmari voluit quia īfirmitas grauis ſobriā facit animā: vt dicit Eccꝰ. xxxj. a. Vl' miſertꝰ ſanādo eū ab īfirmitate. a Excipite itaqꝫ ⁊c. Argumētū pro legatis ⁊ eorum proceſſione. Sed nō eſt pre‑termittendū de cauſa miſeratiōis. ſ. ꝓpter opus chriſti. Simi‑le. ij. Cor. viij. d. Oſtenſionē ergo que eſt charitatis veſtre: et noſtre glorie pro vobis in illos oſtendite in facie eccleſia‑rū. b Cum ho‑nore. j. Timoth. v. c. Qui bene preſunt p̄ſbyteri duplici ho‑nore digni habeant. c Ut impleretis ⁊c. j. iiij. d. Repletꝰ ſum ab acceptis epa‑phrodito quē miſi‑ſti i odorē ſuauitat': hoſtiam placentē et acceptam deo.

Expoſi. Ca. III

De cetero fratres ⁊c. Sicut dic‑tum eſt in principio: A bipartita eſt hec epi‑ſtola. In prima mu‑nit eos contra perſe‑cutores: hic munit ꝯ pſeudo. Primo oſtendens ſe eis alias dixiſſe que modo dicit vt ſic melius ei credant. Secūdo oſtendit ꝙ non debent crede‑re pſeudo: quia non procedunt ſm rationē ſed ſm conſuetudi‑nem tm̄: ibi: Uidete canes. Tertio oſtendit circūciſionem ſpiritualem ꝑualere carnali: ibi: Nos eni ſumꝰ circūciſio. Quarto ꝙ melius debent ei credere cum naturalit' ſit iudeus et prouectus in iudaiſmo magis ꝗ̄ ipſi: ibi: Si quis alius videtur ⁊c. Quinto exemplo ſui ad relinquēda legalia inui‑tat: ibi: Sed que mihi fuerūt. Sexto oſtendit ꝙ poſt vnū legalia amplexatꝰ ſit paſſiōes pro chriſto: ⁊ quare. ſ. propter gloriā reſurrectiōis: ibi: Configuratꝰ morti. dicit ea ſe nō ad plenū fuiſſe āplexatū: ſed adhuc laborare vt plus ⁊ plus āplexetur: ibi: Non ꝙ iam acceperim. Septimo inuitat alios ad idem: ibi: Quicunqꝫ ergo perfecti ſumus. Octauo hortatur eos vt imitent' eum non pſeudo: ibi: Imi‑tatores mei. Nono ſubiungit cauſam, q̄re illi non ſunt imi‑tandi. ibi: Quoꝝ deus venter eſt ⁊c. Decimo ꝙ premi‑um habebūt imitatores ipſiꝰ: ibi: Nra aūt ꝯuerſatio ⁊c. Dicit ḡ: d De cetero ⁊c. Hucuſqꝫ habuiſtis triſticiā de me et timotheo et de infirmitate epaphroditi: ſed quia mit‑tam eū ad vos: De cetero gaudete. Et hoc, e In do‑mino. ij. Cor. vlt. d. Idem. j. iiij. a. Gaudete in dño ſemꝑ. ij. Cor. vj. b. Quaſi triſtes ſemper aūt gaudētes. Quid mi‑rum: Gloriandū eni eſt in tribulatiōibꝰ: vt dicit' Roma. v. a. f Eadē vos ſcribere, volo vos gaudere i dño: Et ne im‑pediatur gaudiū veſtrū volo vos munire cōtra pſeudo, ſicut alias feci. Et hoc cunqꝫ. Eadē vobiſ. Eadem. ſ. que dixi p̄‑ſens apud vos. g Scribere: quia dicit Gregꝰ. Neceſſe ē reminiſci, qđ mūdus cogit obliuiſci. Propterea gratior eſt ve‑ritas intelligētibꝰ. j. Joh. ij. c. Nō ſcripſi vobis tanqꝫ igno‑rantibus veritatē: ſed quaſi ſcientibꝰ eam. ij. Pet. j. c. Incipi‑am vos cōmonere de his: et quidē ſciētes ⁊ cōfirmatos vos i p̄ſenti veritate. Roma. xv. c. Certꝰ ſū ⁊ ego ipſe de vobis qm̄ pleni eſtis dilectione repleti omni ſciētia: ita vt poſſitis cōmo‑nere alterutrū. Audacius aūt ſcripſi vobis ex pte tanqꝫ in me‑moriā vos reducēs. Jude. j. b. Cōmonere vos volo ſcien‑tes ſemel omnia. h Uobis aūt neceſſariū: propt' ſub‑uerſores. Jude. j. a. Neceſſe habui vobis ſcribere deꝑcans ſu‑percertari tradite ſanctis fidei: Subintroierūt eni quidā ho‑mines q̄ olim p̄ſcripti ſūt i h̄ iudiciū impij dñi nři gratiā trāſ‑ferentes in luxuriā. i Uidete. i. cogſcite ⁊ cauete. k Ca‑nes. i. pſeudo: q̄ ex ꝯſuetudine ſequunt' legalia: non ratione: ſi‑cut canes ad aſſuetos nō latrāt: ſed ad inſuetos: vel qui detra‑hant veritati ⁊ ꝯdemnāt. Apoc. vlt. c. Foris canes ⁊ vene‑fici ⁊ impudici. Eſa. lvj. d. Canes impudētiſſimi neſcierūt ſa‑turitatem. l Uidete malos oparios. q. d. canes ſūt de‑trahendo: mali opando: Nō dicit pigros: ſed malos. i. perni‑cioſos q̄ alios corrūpūt. Tales mlti ſūt: ſ pauci boni oparij. Luc. x. a. Meſſis qdē mlta: oparij aūt pauci. Et mlti ꝯſūpto‑res frugū ⁊ vaſtato‑res: pauci cultores. ij. Timoth. ij. c. Cura teipm̄ ꝓbabilē exhi‑bere deo oparīū in‑confuſibilē. m Ui‑dete conciſionē. Uim fac circa voca‑bulū ꝯciſionis. Aba‑cuk. ij. c. Conciſiſti populos multos et peccauit anima tua. Hiere. xlvij. d. Uſqꝫ q̄ ꝯcideris: O mucro dñi: vſqꝫquo nō qe‑ſces: Dicunt' etiam ꝯciſio: quia a chriſto ceſi. i. ſepati: alios ꝯce‑debāt. i. ſepabāt. Act. xv. n Nos eni ſumus circūciſio. i. vere circūciſi: nō illi. q. d. meliꝰ eſt qđ vobis p̄dico ꝗ̄ qđ pſeudo. Roma. ij. d. Nō eni q̄ i manifeſto iudeꝰ ē: neqꝫ q̄ in manife‑ſto in carne ē circūciſio: ſed q̄ in abſcōdito iudeꝰ ē ⁊ circūciſio cordis i ſpū nō lra. Col. ij. b. Circūciſi eſtis circūciſione non manufacta in expoliatione carnis: ſed in circumciſione ieſu chriſti. Deut. x. d. et. xxx. b. Exo. iiij. f. Hiere. iiij. b. Leuit. xij. a. Act. vij. a. o Qui ſpū. id eſt ratione ab omnibus expedito: q2 ſpūs regit: caro domat'. Roma. j. a. Teſtis ē mi‑hi deꝰ cui ſeruio i ſpū meo in euāgelio. Joh. iiij. d. Pat' tales querit q̄ adorāt eū in ſpū ⁊ veritate. Vel, Spūi deo. Als. Spūi dei. ſ. deo, q̄ eſt ſpūs. Joh. iiij. d. Deꝰ ſpūs ē. p Et nō in carne fiduciā habētes. i. in carnalibꝰ obſeruātijs: vl' i genere. Vel, In carne. i. in hoīe q̄ ē caro. Hiere. xvij. a. Maledictꝰ q̄ ꝯfidit i hoīe ⁊ ponit carnē brachium ſuū. Vel, In carne, ad lram: q2 decipit hoīem ⁊ ſuggerit voluntatem ſub p̄textu neceſſitatiſ. Joh. vj. g. Spūs ē q̄ viuificat caro ñ pdeſt qcqꝫ. q Q2 ꝗ̄ ⁊ ego habeam. i. habere poſſim confidentiam in carne ſi quid eſſet ſicut alij. r Si quis alius ⁊c. ij. Cor. xj. e. In quo quis audet audeo ⁊ ego: hebrei ſūt ⁊ ego: iſraelite ſūt ⁊ ego: miſtri chriſti ſūt ⁊ ego: vt minꝰ ſapiēs ⁊c. s Circūciſus octauo die: ſm ꝙ p̄cipit: Gen. xvij. b. Octaua die circūcidet' infans. q. d. mihi debet' credere de legalibꝰ: q2 nō ſū pſelytꝰ factꝰ iudeꝰ: ſ natꝰ i iudaiſ‑mo: nec filiꝰ pſelyti: Sꝫ, t De tribu beniamin: q̄ nobilis fuit int' tribꝰ, eo ꝙ de rachel, q̄ fuit vxor nō ancilla ⁊ pulcherri‑ma. Hoc aūt ꝓcurauit dñs ꝙ apl's naſceret' de beniamin: vt oīa dicta de beniamin inuenirent' in ipſo. Legit' eni ꝙ rachel periclitata ē i ortu beniamin: et ſynagoga i ꝯuerſione pauli. Vñ. j. Cor. xv. b. Nouiſſime oīm tanqꝫ abortiuo viſus ē mi‑hi. Itē Gen. xliiij. c. Cyphꝰ ioſeph poſitꝰ ē in ſacco bēiamin. i. doctrina chriſti i corde pauli. Itē Gen. xlix. d. Beniamin lupus rapax: mane. i. in iuuētute comedet p̄dam. i. eccleſiā: et veſpere diuidet ſpolia. i. poſt ꝯuerſionē. Itē fuit bennon p̄u‑mo: Gen. xxxv. v Scdm legem phariſeꝰ. Hoc dic: q2 phariſei magis ꝯſonabāt legi in opinionibꝰ ſuis. Alij erāt he‑retici: vt ſaducei: q̄ negabant reſurrectionem. Alij erant eſſei: qui non habitabant cū alijs: et erant abuſiue ⁊ praue ſcien‑tie. Phariſei aūt intētionis melioris erāt clerici ⁊ maioris no‑ticie. Phariſei aūt intētionis melioris erāt clerici ⁊ maioris no‑minis ⁊ nobiliores. Vñ ⁊ dicebant' phariſei. i. ſepati a ꝯtēpti‑bili plebe: ſicut latine egregiꝰ dicit' q̄ a plebe ē ſepatus. Act. xxvj. b. Scdm certiſſimā ſectā noſtre religiōis vixi phariſeꝰ. x Scdm, legis, emulationē perſequens eccleſiam dei. Et q2

etiam ⁊ mei: ne triſticiam ſup triſticiam haberem. Feſtinan‑tius ergo miſi illum: vt viſo il‑lo iterum gaudeatis: ⁊ ego ſi‑
a ne triſticia ſim. Excipite itaqꝫ illum cum omni gaudio i do‑
b mino ⁊ eiuſmodi cūm honore habetote: quoniam propter opus chriſti vſqꝫ ad mortem acceſſit: tradens animam ſuā
c vt impleret id qđ ex vobis de‑erat erga meum obſequium.

Ca. III

d De cetero fra‑
e tres mei gaudete i do‑
f mino: eadē vobis ſcri‑
g bere mihi quidem non pigrū,
h vobis autem neceſſariū. Ui‑
i k dete canes: videte malos ope‑
l m rarios: videte conciſionem.
n Nos eni ſumus circumciſio
o qui ſpiritu ſeruimꝰ deo: ⁊ glo‑
p riamur in chriſto ieſu: ⁊ non i carne fiduciam habentes: ꝗ̄‑
q ꝗ̄ et ego habeam confidenti‑
r am i carne. Si quis alius vi‑detur confidere in carne: ego
s magis circumciſus octauo die
t ex genere iſrael de tribu ben‑iamin, hebreus ex hebreis:
v x ſm legem phariſeus: ſm emu‑

b dei. Et quia zelabam legem: ſed non ſcientiã. Gal. j. c. Abūdãt⁹ emulator exiſtēs paternarū mearū traditionū. j. Cor. xv. b. Non ſū dign⁹ vocari apoſtol⁹: q2 pſecutus ſum eccleſiã dei. j. Thimoth. j. c. Blaſphem⁹ fui ⁊ pſecutor. a Scdm iuſticiam que eſt in lege: non verã. Roma. x. b. Moyſes eni ſcripſit: quoniã iuſticiam que ex lege eſt qui fecerit homo viuet in ea: id eſt nō punief. Hoc habef Leuit. xviij. a. b Sine querela. Luc. j. a. Que videbanf mihi eſſe alicuius valoris: quantū ad hoies: ſed nō quantū ad deū. c Sed que mihi fuerūt lucra. i. legalia que videbanf mihi eſſe alicuius valoris: et que ſequebar tanq lucra magna ⁊ amabam.

lationē pſequēs eccliã dei: ſcdm
a iuſticiã que i lege ē cõuerſat⁹ ſi/
b nē qrela. Sed q mihi fuerūt lu/
c cra hec arbitrat⁹ ſū ppt chri/
d ſtum detrimēta. Verūtñ exi/
e ſtimo oia detrimētū eſſe pro/
f pter eminētē ſciētiã ieſu chri/
ſti dñi mei. Propt quem oia
g h detrimentum feci: ⁊ arbitror

d Hec arbitrat⁹ ſum detrimenta: id eſt minoris valoris: imo ⁊ nociua eſſe: poſt veritatis agnitionē. e Propt chriſtū: vt. ſ. oſtēdam chriſtum eſſe ſufficientē ad ſalutē. Vel/ Propt chriſtū/ habēdū qui vellet habere chriſtū: alia oia cū quib⁹ deus pars eſſe dedignaf cõtemnēs. Matth. xvj. d. Quid pdeſt hoi ſi vniuerſū mūdū lucref: aie vo ſue detrimētū patiatur? Prouerb. xij. d. Nō inueniet fraudulēt⁹ lucrū. i. ille qui ſe fraudat vel qui deū defraudat re ſua. i. ſeipſo quē ipſe emit pcio ſanguis. j. Cor. vj. d. Empti eſtis ⁊c. Talis nō inueniet lucrū: Quare nō inueniet: Q2 amiſit deū ⁊ ppriã aiam ⁊ ſic oia bona. q. d. nō tm̄ q dã: f Verūtñ eſtimo oia detrimētū eē ppt eminētē ſciētiã ieſu chriſti. i. q eſt de chriſto q eminet alijs ſcijs. Oēs eni alie ſciētie famulanf theologie. Et h eſt cõtra illos q ſcientiam chriſti ſubeſſe faciunt philoſophie vel legibus vel q geminas audiūt ſciētias. j. Cor. ij. a. Nihil iudicaui me ſcire inter vos niſi ieſum chriſtū ⁊ hunc crucifixū. Vel ſcientia ieſu chriſti: quã ieſus chriſt⁹ docuit. Mat. xj. d. Diſcite a me: q2 mitis ſum ⁊ humilis corde. Vel ſicut dicit btūs Bern. Sciētia ſanctoꝝ eſt tpalit cruciari ⁊ in eternū gloriari: propt quam habendã vel honorandã/ vel honore cuius: vel propter quorum: vt. ſ. vicem ei rependã: anima non tm̄ mea ⁊ meos/ ſ me vitam. ſ. meã. Act. xx. c. Nō facio aiam meam precioſiorē q me. g Detrimētū feci. i. reputaui ⁊ feci ac ſi eſſent detrimēta. h Et arbitror/ oia/ vt ſtercora. Ecce ad qđ precium poſuit oia tpalia iſte bonus arbiter rerum: quia ſtercorib⁹ cõparat ea/ p fetore inquinatiõis. Abacuk tñ honeſti⁹ aliquãtulū ea vocat cū dic: Ve q mltiplicat nō ſua vſq q aggrauat cõtra ſe deſū lutū: Abacuk. ij. b. Et nota q amor tpaliū cõparatur inquinationi ſtercoꝝ. Vñ Eccj. xxij. a. De ſtercorib⁹ boum lapidabitur piger. Thren. iiij. a. Qui nutriebantur in croceis amplexati ſūt ſtercora. i. q nutriti ſūt pariſius delitioſis cibarijs. i. ſacra ſcriptura: que comparaf igni: quia ignita eſt claritate ⁊ chriſti ſanguine. Tales amplectunf ſtercora: qñ ponūt in ꝓlatiõe. Tob. ij. b. Contigit aūt vt qdã die fatigat⁹ a ſepultura/ veniēs domū iactaſſet ſe iuxta parietē ⁊ obdormiſſet: et ex nido hirūdinū dormiēti illi calida ſtercora inciderãt ſuper oculos eius fieretq cecus. Tobias ē anim⁹ ſiue ſpūs cuiuſlibet iuſti: q fatigaf aliqñ a ſepultura. i. tedio afficif in memoria mortis ſue. Vel ad lrãm in opib⁹ miſericordie: et tūc redit ad domū. i. ad neceſſitates corpis explendas: ⁊ obdormit iuxta parietē. i. circa ea q ſūt carnis ⁊ nō ſpūs: et ſtercora calida: id ē tpalia cū amore cupiditatis poſſeſſa eū excecãt. Tēpalia eni ſtercora hirūdinū dicunf: quia ſancti quoꝝ ſctitas in eſtate futuri ſeculi apparebit: modo latet in hyeme: huius vite reputãt oia vt ſtercora. Itē pctm̄ luxurie compaf ſtercorib⁹. Eccj. ix. b. Mulier fornicaria qſi ſtercus in via ab oib⁹ cõculcabif. Iohel. i. d. Cõputruerūt iumēta i ſtercore ſuo. Itē ſupbia ⁊ gloria mūdana ſiue nobilitas cõparaf ſtercorib⁹. j. Machab. ij. g. Gloria viri peccatoris ſtercus ⁊ vermis eſt. Malach. ij. a.

Diſpergam ſuper vultum veſtrū ſtercus ſolēnitatū veſtrarū: Pro oibus ergo que ſunt in mundo dicit apls: Oia arbitror vt ſtercora: quia quicqd eſt in mūdo: aut eſt cõcupiſcētia carnis ⁊c. i Vt chriſtū lucrifaciã. i. chriſtū habeam premiū tanq precioſam margaritã. Matth. xiij. f. Inuenta aūt vna precioſa margarita/ abijt ⁊ vendidit omnia q habuit ⁊ emit eam. k Et inueniar in illo: vt mēbrū eius: Multi reputanf modo membra chriſti: ſed i vltimo examine inuenienf membra diaboli. j. Cor. xij. d. Vos eſtis corp⁹ chriſti ⁊ membra de mēbro. l Non habēs meã iuſticiã que ex lege eſt: id eſt obſeruationū

i vt ſtercora/ vt chriſtū lucrifa/
k l ciam: et inueniar in illo nō
habens meam iuſticiam que
m ex lege eſt: ſed illam que ex fi/
n de eſt chriſti ieſu: que ex deo ē
o iuſticia i fide/ ad cognoſcēdū
p illū: et virtutē reſurrectionis
q eius: et ſocietatem paſſiõis il/
r lius: cõfiguratus morti eius:

legalium quam lex pcipiebat. Et hec iuſticia dicitur Heb. ix. a. iuſticia qua ſcdm legem: id eſt munera et hoſtie offerunf que non poſſunt iuxta conſcientiã facere perfectum ſeruientem ſolūmodo in cibis ⁊ potibus ⁊ varijs baptiſmatibus ⁊ iuſticijs carnis vſq ad tempus correctionis impoſitis. Et dicit: meam iuſticiã: nō dei. q. d. hois. i. talis iuſticia eſt hois p preſumptionē: quia preſumit ſe ex talibus operib⁹ iuſtificari: vel q2 apud hoies iuſtus reputabif: Propter hoc/ modo loco legalium credunt ſe iuſtificari aliqui clauſtrales per obſeruantias exteriores quas magis obſeruant q miſericordiã ⁊ pietatem ⁊ alia interiora. Roma. x. a. Suam volentes ſtatuere iuſticiã/ iuſticie dei non ſunt ſubiecti. m Sed illam/ iuſticiam: id eſt iuſtificationē que ex fide eſt ieſu chriſti: quia fide purificat deus corda hoim: vt dicitur Act. xv. b. De hois iuſticia dicitur Roma. iij. c. Nūc autem ſine lege iuſticia dei manifeſtata eſt: teſtificata a lege ⁊ prophetis: Gen. xv. b. Et Roma. iiij. a. Credidit eni abraam deo ⁊ reputatum eſt ei ad iuſticiam. n Que ex deo eſt iuſticia: qui per fidem animã mūdat: et que manet in fide. Iuſticia eni oritur ex fide. Ex eadem enim habet aliquid eſſe: et augeri ſiue conſeruari in eſſe. o Ad cognoſcendū illum/ in patria. Hic eſt vnus effectus fidei. ſ. videre facie ad faciem deum. Hiere. xxxj. f. Omnes cognoſcunt me a minori vſq ad maximū. Eſa. xix. d. Et cognoſcant egyptij. Ioh. xvij. a. Hec eſt vita eterna vt cognoſcant ⁊c. Roma. j. b. Iuſticia dei in eo reuelaf ex fide in fidem: ex fide ſpei in fidem rei: Et ad cõſequēdã/ p Virtutem reſurrectionis eius. Hic eſt ſecundus effectus. ſ. gloria reſurrectionis noſtre: que eſt virtus ſiue effectus reſurrectionis chriſti. j. Cor. xv. b. Si chriſtus reſurrexit ⁊ nos reſurgemus. Sed quia cum chriſto non reſurgunt: niſi qui cum chriſto mortificati fuerunt: ſubdit: q Et ſocietatē paſſionis illius/ habendã. ſ. ad hoc valet fides: vt cum chriſto patiamur ex charitate ⁊ in hilaritatē. Vel/ Societatē paſſionis illius: id eſt premiorum pro paſſionib⁹. j. Cor. j. b. Fidelis deus per quem vocati eſtis in ſocietatem filij eius ieſu chriſti. j. Cor. j. b. Societas veſtra ſit cū patre ⁊ filio eius ieſu chriſto. ij. Cor. j. b. Sicut ſocij paſſionū eſtis: ſic eritis ⁊ cõſolationū. ij. Timo. ij. b. Si cõmortui ſum⁹/ ſimul viuem⁹. Vel de preſenti legitur. o Ad cognoſcendum illum. Multi eni errant in cognitione dei: Deſperãs non cognoſcit deum/ qui putat eū imiſericordē. Neq preſumptuoſus/ qui ponit eū nō iuſtū: Nec hereticus qui ponit in eo falſū: Neq iudeus quia ponit eum ſuperbū ⁊ dedignantē purum hominē. Et ſic de quolibet peccatore: qui ponit deum nō videntē: vel non curantem ea que fiunt. De omnibus his dicif Eſa. xlv. c. Vere tu es deus abſcondit⁹. Et ad cõſequēdã/ p Virtutem reſurrectiõis eius. i. iuſtificationē que eſt efficacia et virt⁹ reſurrectiõis chriſti: q2 mortuus eſt ppter delicta nr̃a: et reſurrexit ppt iuſtificationē nr̃am: vt dicitur Roma. iiij. d. q Et ſocietatē paſſiõis illi⁹. Hoc ñ i futuro r Cõfiguratus morti eius.

G ratus morti eius: Oſtēdit que amplexatus eſt propꝫ chri/ſtum.q.d.pꝛedicta onera legalia que erant laborioſa ad faciē/dum non dimiſi vt eſſem ocioſus: ſed/ configuratus/ ſum/ morti ei⁹ ⁊c̄. Vel ſcdm̄ Glo. iueniar cū illo cōfigura. Ego dico: Configuratus morti eius: et expreſſe imitat⁹ paſ/ſionē chriſti et mor/tē/ parat⁹ mori ꝓ eo.

noſcam. In quo: id eſt iuxta qd̄ comprehenſus ſum in via: id eſt vt videam cum ea claritate in qua apparuit mihi in via quādo cōpꝛhendit: id eſt cōuertit me. i Fratres ego me ⁊c̄. Replicat idē: quia difficile credi poterat: ꝙ ille q̄ tot miracula faciebat: ⁊ qui mentiri nolebat/ diceret ſe inperfec/tum non perfecte qd̄ quęrit aſſecutum. k

C Ro.vj.a. Si cōplāta ti facti ſumus ſimi/litudini mortꝭ ei⁹/ ſi/mul ⁊ reſurrectionis erimus. Gal. v. d. Qui chriſti ſunt car/nem ſuam crucifixe/runt cum vitijs ⁊ cō/cupiſcētijs. Et Gal. vlt. d. Stigmata do/mini noſtri ieſu chri/ſti in corpe meo por/to: non in oꝛe tantū:

De peni. diſ. 2. c. penata.

a ſi quō modo occurram ad re/
b c ſurrectionem que eſt ex mor/
d tuis: nōn ꝙ iam acceperim:
e f aut iam perfect⁹ ſim. Sequor
g autem ſi quō modo compꝛe/
h hendam in quō ⁊ compꝛehen
i ſus ſū a chriſto ieſu. Fratres
k ego me nōn arbitror compꝛe/
l m hendiſſe. Unum autem/ que

quidem retro ſunt obliuiſcēs:
n o ad ea vero que ſunt pꝛioꝛa ex
p tendens/ meipſum ad deſtina
q r tum perſequor ad brauiū ſu/
perne vocationis dei in chri/
s t ſto ieſu. Quicunqꝫ ergo per/
v fecti ſumus/ hoc ſētiamus: et
ſi quid aliter ſapitiſ: et hoc vo
bis deus reuelabit. Veruntn̄

Non arbitroꝛ cō/pꝛehendiſſe. Ter/tullian⁹. Nimirū pi/grum ſit inueſtigare quid ei deſit: aut fa/teri verecūdū: ſed lo/q̄tur cum apoſtolo: Ego/ īquit/ non ar/bitror me cōpꝛe/hēdiſſe. Hec ſcien/tia ſanctoꝝ eſt: hec longe eſt ab illa: que

16.q.1.c.[illegible] [illegible]

a Si quomodo occurram: id eſt dignus inueniar occurrere ei in aere. Mali enī nō occurrent: quia in aera non eleuabunꝫ in occurſum eius: vt dicit h Glo. j. Theſſal. iiij. d. Simul rapiemur in nubibus/ obuiam chri/ſto in aera. Eph. iiij. c. Donec occurramus omnes in vnitate fidei ⁊ agnitionis filij dei: in virum perfectum ⁊c̄. Occurram dico chriſto in iudicio pꝛius veniens/ b Ad reſurrectio/nem/ veram et glorioſam: que eſt nō inter moꝛtuos: ſed lon/ge/ ex mortuis: vt dicit Glo. Sed quomodo ex mortu/is ſi omnes reſurgunt? Sol. Ps. Non reſurgunt impij in iu/dicio ⁊c̄. Glorioſe.ſ. j. Corſ. xv. g. Omnes qdem reſurgemus ſed nō omnes īmutabimur. Vel/ a Si quo mō occurrā ad reſurrectionē/ anime ī pꝛeſenti: que ē per gratiam: De qua Joh. v. e. Venit hora ⁊ nūc eſt in qua omnes qui in mo/numentis ſunt audient vocem filij dei: ⁊ qui audierint viuent. c Ex mortuis: id eſt peccatis: que dicunꝫ mortua ab effe/ctu: vel quia fetida ſunt ſicut mortuus/ et abominabilis ſub/ſtantia. Eccj. xxxiiij. d. Qui baptiçatur a mortuo: id eſt q̄ la/uatur a peccato: et iterum tangit mortuū: quid pꝛodeſt laua/tio eius? Et nota ꝙ dicit: Occurram: quia ad iuſtificationē impij deus occurrit gratiam faciēs. Apocſ. iij. d. Ego ſto ad oſtium ⁊ pulſo. j. Pet. j. c. Sperate in eam que vobis offer/tur gratiam. Heb. xij. d. Contemplantes ne quis deſit gratie dei. d Non qd̄ iam acceperim. Hic oſtendit ꝙ ſi chriſtum imitatur: non tn̄ ad plenū: quia nec ad finem vie peruenit. Et hoc eſt: Non ꝙ iam acceperim: qd̄ ſequi/tur: e Aut iam perfect⁹ ſum/ in cognitione dei. j. Corſ. xiij. c. Ex parte enī cognoſcim⁹ ⁊ ex pte pꝛophetamus: cū au/tem venerit qd̄ perfectum ē: euacuabiꝫ qd̄ ex pte eſt. Matth. v. g. Eſtote perfecti ſicut ⁊ pater vr̄ celeſtiſ ꝑfectus eſt. Geñ. xvij. a. Ambula coram me ⁊ eſto perfectus. Deuꝫ. xviij. c. Perfectus eris ⁊ abſqꝫ macula corā dño deo tuo. Sol. Eſt perfectio vite ⁊ perfectio patrie. Vel ſic. Aliud eſt perfectum eſſe: aliud ꝑſumere eſſe: Iſtud malū: illud bonū. Vñ. j. codē. Quicūqꝫ ḡ ꝑfecti ſum⁹ hoc ſentiam⁹. f Sequor autem: non pꝛecedo vt petrus. Marci. viij. d. Vade retro me ſa/thana. Eccj. xxiij. d. Gloria magna eſt ſeq̄ dñm. ſ. in ſcala cru/cis. g Si quo mō compꝛehēdā. j. Corſ. ix. d. Sic cur/rite vt cōpꝛhēdatiſ. q. d. brauiū eſt: vt diciꝫ. j. codē. h In quo ⁊ cōpꝛehenſus ſum. Tripliciter legitur ꝙ hec pꝛe/poſitio/ in/ poteſt ſumi cōſueto modo: Vl̄ pꝛo per vl̄ ꝓ iuxta: Sic: Sequor xp̄o Glo. Nō paſſib⁹ corpꝛis: ſ mētiſ affectib⁹ ⁊ vite moꝛib⁹. g Si quo mō cōpꝛehēdā: id ē ꝑfecte vi/deā eū ſiue cognoſcā: et h mō cognoſcēdi/ h In q̄ ⁊ cōp/hēſus ſū. i. cognit⁹ a deo. q. d. ꝑfecte volo videre eū: ſic ipſe perfecte videt me. j. Corſ. xiij. d. Tūc autē cognoſcam vt cog/nitus ſum. j. Joh. iij. a. Quoniam videbim⁹ eū ſicuti ē. Vel/ In quo: id eſt per illud: in quo: id eſt: ꝑ qd̄ cōpꝛehēſus ſum: id eſt per miſericoꝛdiam ipſius non per merita mea per quam compꝛehenſus ſum: id eſt per quam ipſemet me pꝛe/deſtinauit. Vel/ Compꝛehendam: id eſt videam ⁊ cog/

Ps. 1.

iſlat: hāc q̄ apponat/ apponit ⁊ dolorē: ſ dolorē hūs nemo ſa/piens ſubterfugit: quia eſt medicinalis. l Unū aūt/ eſt. ſ. illud qd̄ arbitror me non cōpꝛhendiſſe. De illo vno dicitur i Ps. Unam petij a dño/ hanc reqrā. Lucſ. x. g. Porro vnū ē neceſſariū. Vl̄/ Unū aūt/ de me vobis dico: hoc. ſ. qd̄. m Que q̄dē ⁊c̄. Vel hec expoſitio eſt Caſſiani. Unū aūt/ mihi remanſit ad remedium ad ſpem ⁊ ꝯſolationem. Hoc. ſ. Que q̄dē ⁊c̄. Vl̄/ Unū aūt/ ꝑſequor. i. diligēter ſequor. Qualiꝫ? Hoc mō. Que q̄dē retro ſūt obliuiſcens. Et merito iā ꝑterita bona opera nō recolo ad ꝑſumēdū: vl̄ mala trāſacta ad delectādū: vl̄ bona tēpalia ad poſſidēdū. Hec oia retro apoſtolū erant. ſ. bona que fecerat: mala que dimiſerat: tempalia que contempſerat. Dicit ergo: Que retro: id eſt bona que feci. Sanctus enī vir debet eſſe ſicut viator bon⁹: q̄ ſemper querit de via futura/ non de trāſacta. Sed quidā qua/ſi feſſi retro reſpiciūt dicentes: Tot bona feci ⁊ hi nuncqꝫ pꝛofi/ciunt. Lucſ. ix. g. Nemo mittens manū ad aratrum ⁊ reſpici/ens retro aptus eſt regno dei. Vel/ Que retro ſunt: id eſt mala que feci nō recolo ad delectationē ſicut vxor loth: Geñ. ix. e. Lucſ. xvij. g. Memores eſtote vxoris loth. ij. Pet. q. d. Melius eſt viam veritatis non agnoſcere/ q̄ꝫ poſt agnitionē retrorſum reuerti. Glo. Reuocandus eſt animus a recordan/dis pꝛeteritis malis/ cū quadam delectatiōe ⁊ cum quadam ꝯcupiſcentia fruendi: ne redeamus corde in egyptū: Exo. xvj a. Vel/ Que retro ſunt: id ē tēpalia obliuiſcens. Geñ. xij. a. Egredere de tra tua ⁊ de cognatiōe tua ⁊ de domo patriſ tui: diciꝫ abrae: ipſe tn̄ egreſſus erat tunc: ſed nō mente quantū ad memoriam ⁊ voluntatē. Sed opoꝛtet ꝙ etiā obliuioni tradā/tur. Geñ. xlvj. c. Poſtqꝫ ioſeph egreſſus eſt de terra ſua ge/nuit duos filios: Manaſſen/ qui iterpꝛetaꝫ obliuio: et ephra/im fructiferus: id ē obliuionem terrenoꝝ: ⁊ fructus bonoꝛum operū: Aliter non ſunt fructus bonoꝝ operum/ niſi antece/dat obliuio terrenoꝝ. Hoc eſt qd̄ pꝛius naſcitur phares: id eſt diuiſio a terrenis: poſtea carā: id eſt oꝛiens. ſ. fetus boni ope/ris: Geñ. xxxviij. g. Ps. Obliuiſcere populū tuū ⁊c̄. n Ad ea vō que pꝛioꝛa ſunt extendens meipſum/ delide/rio. Ecōtra rota cadit ab anterioꝛib⁹: ſed eleuatur a poſterio/ribus: id eſt mali. Ps. De⁹ me⁹ pone illos vt rotā. o Prio/ra. ſ. ad futura merita: id eſt quibus ſi ceſſaret amitteret pꝛete/rita: Vel/ Pꝛioꝛa/ eterna: vel dei ꝓmiſſa. q Perſequor dico donec veniam p Ad deſtinatum/ pꝛemium: id eſt pꝛomiſſum. ſ. r Ad brauium: qd̄ eſt pꝛemium curſus: ad qd̄ vocat me de⁹. j. Corſ. ix. d. Hi qui in ſtadio currūt ⁊c̄: ſed vnus accipit brauium. s Quicunqꝫ ergo ⁊c̄. Erḡ ita curro ſicut ille qui adhuc remotus eſt a termino vie: et ſentio de me ꝙ adhuc imperfectus ſū: de quo tanta putaſtis o phi/lippenſes. t Perfecti/ inter viatores comparatiōe alioꝝ. v Hoc ſentiamus. ſ. ꝙ ſumus imperfecti. Lucſ. xvij. c. Cum omnia bona feceritis: dicite ſerui inutiles ſumus. Eccj. xviij. a. Cum conſūmauerit homo tunc incipiet. Ps. Et dixi nunc cepi. Numeri. xviij. d. Cum acceperitiſ decimas a filijs

Ps. 14.
Ps. 44.
Ps. 11.
Ps. 76.

I iſrael: pꝛimitias

Iſrael: primitias offeratis dño: id ē decimam partem decimę. Per decimam intelligitur perfectio. q. d. totam perfectionem debetis deo tribuere. Et nouem partes: id eſt imperfectionē vobis retinere: qđ ſignificat Exo. xxv. a. ibi in dimenſioni/bus perfectis auditur medius cubitus. Verbigratia. Latitu/do arcę habebat cu/bitū ⁊ dimidiū p qđ pfectio: ⁊ palmam p qđ imperfectio. a ¶ Ut idem ſapia/mus: quantum ad fidem. j. Cor. j. b. Idipſū dicatis om/nes. Ꝛ. ij. a. Idem ſapiatis. b ¶ Et in eadem pmaneam⁹ regula/ rectitudine viuendi. Leuit. xix. g. Nolite facere iniuſtum aliquid in iudicio/ in regula/ in pondere/ in menſura. ij. Cor. x. c. Scđm menſuram regulę qua menſus eſt nobis deus. c ¶ Imitatores ⁊c. Supra hortatus eſt vt non imitentur pſeudo: hic dicit quare nō ſūt imitādi: ibi: Quorum deus. Sed primo inuitat ad imita/tionem ſui: et pręmium imitantiū ſubdit: ibi: Noſtra autē conuerſatio ⁊c. Dicit ergo: Imitatores mei eſtote/ in credendo/ operando/ dicendo: vt dicit Glo. Felix qui hoc po/teſt dicere/ cum dño: Joh. xiij. b. Exemplum dedi vobis: vt quemadmodū ego feci: ita ⁊ vos faciatis. Sed Matth. xxiij. a. dicitur: Omnia quęcūq̃ dixerit vobis ſeruate ⁊ facite: ſcđm opera eorum nolite facere: dicunt eni ⁊ non faciunt. Apo/ſtolus autem ſe imitabilem ⁊ in verbis ⁊ factis exhibuit. Un/de. j. Cor. iiij. d. Imitatores mei eſtote ſicͭ ⁊ ego chriſti. Et idem dicitur. j. Cor. xj. a. j. Theſſal. j. c. Imitatores mei fa/cti eſtis ⁊ dñi: excipientes verbum in tribulatiōe multa cum gaudio. Eph. v. a. Imitatores dei eſtote ſicͭ filij chariſſimi. d ¶ Et obſeruate ⁊c. id eſt diligenter inſpicite ⁊ imitamini. Alibi obſeruare accipit in malo. Marci. iij. a. At illi obſerua/bāt eum ſi ſabbato curaret/ vt accuſarēt eū. e ¶ Ambulāt/ docēdo/ viuēdo. f ¶ Sicut habetis. i. ſcitis: qꝛ vidiſtis for/mā noſtrā: credendi ⁊ viuendi. ij. Theſſal. iij. b. Ipſi eni ſcitis quēadmodū oporteat imitari nos: quoniam nō inquie/ti fuimus inter vos/ neq̃ gratis panem manducauim⁹ ab ali/quo: ſed in labore ⁊ fatigatione nocte ⁊ die operantes: ne quē veſtrum grauaremus: non quaſi non habuerimus poteſtatē: ſed vt noſmetipſos formā daremus vobis ad imitandū nos. j. Pet. v. a. Forma facti gregis ex animo. j. Timo. iiij. c. Ex/emplum eſto fidelium: in conuerſatione/ in charitate/ in fide et caſtitate. Deut. xvij. d. dicitur de rege: Accipiet exemplar a ſacerdotib⁹ leuiticę trib⁹. Sed hodie ſacerdotes accipiunt exē/plar a regibus in veſtibus ⁊ equitaturis ⁊ pompis: hodie liber laicorum falſificatus eſt quaſi vita ſacerdotum: et ideo falſi/Ec. 14. a. tas eſt in laicis: quia ſicut ſacerdos: ſic populus: id eſt ſicut ex/emplar/ ſic exemplum. De bonis deberemus exemplum be/ne viuendi accipere. Et de hoc ponitur optimū exemplum in principio libri primi rhetoricę: ibi dicitur/ ꝙ cū quidā ſibi vel/lent facere imagines: vocauerunt quendam peritum in hoc: ille autem conuocauit omnes de illa ciuitate iuuenes ⁊ ſenes: et quādo videbat in aliq̃ pulchrū naſū vł ꝯſimile faciebat cōſi/milem imaginem: et ſic de vnoquoq̃: ſic ⁊ nos quid bene vi/demus in vnoquoq̃/ pro poſſe nr̄o imitari debem⁹. g ¶ Mul/ti eni ambulāt. q. d. bene dico determinās quos imite/mini: qꝛ/ multi ⁊c. Ezech. ij. c. Increduli ⁊ ſubuerſores ſunt tecum ⁊ cum ſcorpionib⁹ habitas. h ¶ Nunc autē ⁊ flens
Ps. 118. dico. Talis erat dauid dicēs: Exit⁹ aquaꝝ deduxerūt oculi mei ⁊c. Hiere. ix. a. Quis dabit capiti meo aquam: ⁊ oculis
Ps. 118. meis fontē lachrymaꝝ ⁊c. Ps. Tabeſcere fecit zelus me⁹ ⁊c. Eſdre. ix. a. Euulſi capillos capit' mei: ⁊ ſedi mērēs. Ezech. iij. d. Et ſedi vbi illi ſedebant: et manſi ibi ſeptem diebus mę/rēs in medio eorum. ij. Cor. xij. g. Et lugeam multos ex his qui peccauerūt ⁊ non egerūt penitentiā de imundicia ⁊c. i ¶ Inimicos crucis chriſti/ dicebā. ſ. eos eſſe. Et adhuc dico qꝛ prędicant legalia: et ita crucis ſufficiētiam euacuant: vel qꝛ guloſi erant ⁊ delitioſi: et ita hoſtes crucis. Et ē argu/mentum ꝙ amicus ventris eſt inimicus crucis: id eſt penitentię. Et hoc flebat apoſtol⁹. Hęc erat cauſa fletus. ſ. ꝙ hoſtes erāt crucis: Hodie propter eos flendū eſſet: ſi quis eſſet pau/lus: fere omnes vidē/tur perſecutores cru/cis: id eſt penitentię: magis fugim⁹ ⁊ odi/mus crucem ꝙ dia/bolus. Diabol⁹ eni bene eſt cum ſigno crucis: et bene ſuſti/net illud: ſed nos nec in nobis nec in alijs ſignum penitentię ſuſtinere poſſumus. Contemnitur crux/ li/cet ſit precioſa: habet eni fructum ſalubrē ⁊ precioſum. ſ. ſani/tatem animę in pręſenti per gratiam ⁊ confirmationem ſalutis in futuro per gloriam. Unde Cant. vij. c. Aſcendam in pal/mam ⁊ apprehendam fructus eius. Uidetur ergo ꝙ non cure/mus de tali fructu qui crucem penitentię non aſcendimus. Sap. x. a. Cum aqua deleret terram: id eſt diluuium pecca/torum: animę virtutes ſanauit iterum ſapientia per con/temptibile lignum iuſtum gubernans: id eſt per crucem peni/tentię: licet ſignatum dicat contemptibile: quia licet crux pe/nitentię ſit ſalubris: tn̄ apud omnes eſt contēptibilis. j. Cor. j. c. Uerbum crucis pereuntibus quidem ſtulticia: his au/tem qui ſalui fiunt: id eſt nobis virtus dei eſt. Item i eodem. Prędicamus chriſtum crucifixum: iudęis quidem ſcandalū: gentibus autem ſtulticiam. Sed apoſtolus dicit: Mihi abſit gloriari niſi in cruce dñi ⁊c. Gal. vj. d. Boni ergo ſunt cru/cis amatores: mali ſunt eius hoſtes. k ¶ Quorū finis in/teritus/ ęternus. l ¶ Quorum: id eſt quia: eorum/ De/us venter eſt. q. d. impinguantur ad interitum ſicut bos. Hiere. xij. a. Congrega eos quaſi gregem ad victimam ⁊ ſan/ctifica eos in die occiſionis. Ironice dicit ſanctifica. Job. xxj. b. Ducunt in bonis dies ſuos: ⁊ in puncto ad inferna deſcen/dūt. Et nota ꝙ tria genera pctōꝝ tāgit hic p ordinē. Cōcupi/ſcentiam carnis: ibi: Quorum deus venter eſt. Super/biam: ibi: Gloria in cōfuſione. Auariciam: ibi: Qui ter/rena ſapiunt. Primū quantum ad corruptionem concupi/ſcibilis. Secundum quantum ad corruptionem iraſcibilis. Tertium ad corruptionem rationabilis. ſ. terrenorum ſapor. Dicit ergo: l ¶ Quorū deus venter eſt: quia quicq̃d faciūt pro ventre faciunt. Ro. vlti. c. Huiuſcemodi dño chri/ſto non ſeruiunt: ſed ventri ſuo. Eccs. vj. c. Omnis labor ho/minis in ore eius: ſed anima eius non implebit bonis. Quia ſicut dicit Job. xxiiij. d. Pauit ſterilem ⁊ quę non parit: et vi/duę: id eſt animę non bene fecit: Cū tn̄ dicat apoſtolus. Heb. xiij. b. Optimū eſt gratia ſtabilire cor/ non eſcis: quia nō pro/fuerunt ambulantibus in eis. q. d. immo nocuerunt. Unde. j. Cor. vj. c. Eſca ventri ⁊ venter eſcis: deus autem hūc ⁊ has deſtruet. Seneca. Non ſum tam vilis ⁊ ad tam modicum na/tus: vt corporis mei ſim mancipium. Sub gula autem com/prehēditur luxuria: quia ex ea ſequitur. Et qui vult vitare lu/xuriam oportet vitare ingluuiem. Unde tres pueri qui vice/runt caminum ignis. Daniel. iij. g. prius vicerunt menſam regalem: Daniel. j. c. Sequitur: m ¶ Et gloria in con/fuſione ipſorum/ impiorum: id eſt ſuperbi ſunt: ſed gloria eos perducet ad confuſionem. Prouerb. xxix. d. Super/bum ſequitur humilitas: id eſt deiectio: ⁊ humilem ſpiritu ſuſ/cipiet gloria. n ¶ Qui terrena ſapiunt: id eſt quibus om/nia ſpiritualia ſunt inſipida ⁊ amara: terrena autem dulcia.
Ps. Inimici eius terram lingent. In quo notatur deſideriū Ps. 71.
et ardor malus in facto. Lingent puluerem: quia ſerpens:
cui dictum eſt: Comedes terram omnibus dieb⁹ vitę tuę. Et Gen. 3. c.
huius maledictio cecidit ſuper omnes tales qui ſunt de gene/re ſerpentium. Baruch. iij. c. Filij agar qui exquirūt ſapien/tiā quę d terra ē negociatores terrę et themam ⁊ fabulatores

Text (Phil. 3):

a ad qđ peruenimus/ vt idē ſa
b piamus: & in eadem perma/
c neamus regula. Imitatores
d mei eſtote fratres/ ⁊ obſeruate
e f eos qui ita ambulāt ſicut ha/
g bētis formam noſtram. Mul/
ti eni ambulant quos ſepe di/
h cebam vobis: nūc autem et
i flēs dico inimicos crucis chri
k l ſti: quoꝝ finis interitus: quo/
m rū deus venter eſt: ⁊ gloria in
n ꝯfuſiōe ipoꝝ q terrena ſapiūt.

Rom. 16. c.

❧ et exq̃ſitores prudẽtię et itelligẽtię viã ſapiẽtię neſcierunt: nec
cõmemorati ſunt ſemitas eius: Sicut dicit: Hoc vinũ ſẽtit ter
ritorium: vel ſicut vas vuarum dicitur ſapere vinum: ita qui
terrena ꝯtinet odorẽ terreũ ⁊ ſaporem. Illud dicitur et ſimi/
liter de ſpiritualibus: quia qd̃ noua teſta capit inueterata ſa/
pit. Roma. viij. a. Qui ſm̃ carnem ſunt que carnis ſunt ſa/
piunt. a ❡Noſtra autem ꝯuerſatio. Oſtendit q̃re de/
bent eum imitari. q. d. deberis me imitari: quia ꝯuerſatio nr̃a
talis ẽ q̃ meret celeſtia p̃mia: qꝛ ſaluatorẽ expectamꝰ ⁊c̃.
Ergo/ noſtra ꝯuerſatio in celis. i. ꝓ celeſtibꝰ eſt: que mi
hi ſunt premia. Uel/ In celis. i. celeſtis eſt ⁊ angelica: quia
in carne preter carnẽ viuere ãgelica vita ẽ.
ij. Cor. x. a. In carne eni ambulãtes nõ
ſm̃ carnem militantes. Uel/ In celis ẽ
. i. deſiderio mentis et ſpe ⁊ ꝯtẽplatione
ꝯuerſor in celeſtibꝰ. Mat. vj. c. Ubi eſt
theſaurus tuus: ibi ẽ ⁊ cor tuũ. i. mentis
deſideriũ. Theſaurꝰ noſter/ chriſtus eſt.
Ioh. xij. d. Ubi ego ſum illic ⁊ miniſter me
us erit: p̃mo ſpe: tandẽ re. Mat. xxiiij. c.
Ubi fuerit corpꝰ/ illic ꝯgregabũt ⁊ aqle.
Iob. vij. c. Suſpendiũ elegit aĩa mea. i.
ꝯtemplationẽ celeſtiũ: Sicut maria que
optimã partẽ elegit: vt dicitur Luc. x. g.
Item. ij. Cor. iiij. d. Non ꝯtẽplantibus
A nobis ea que vident: ſed que nõ vident:
temꝑalia ſunt eni que vident: que autem
nõ vident eterna. ij. Cor. iij. d. Nos ve/
ro omnes reuelata facie gloriã dñi ſpecu/
lantes in eandem imaginem transforma/
mur a claritate in claritatẽ tanq̃ a dñi ſpiritu. Sic ergo per
ꝯtemplationẽ apoſtolus oſtendebat ſe eſſe de patria celeſti: ſi
cut ad litteram dinoſcit ꝙ aliquis eſt de ciuitate aliqua q̃ſi in
magnis feſtiuitatibꝰ vadit illuc cum familia ſua. Sic aĩa maxi
me in ſolennibꝰ vacans ꝯtẽplationẽ aſcendit in celũ cum fami
lia bonarũ cogitationũ ⁊ ſanctarũ affectionũ: et ſic per ſapo/
rem. i. ꝑ amorẽ celeſtiũ ꝓbat ꝙ ſit de territorio celeſti: ſicut d̃
vino oſtendit ſapor in qua terra creuerit. Uñ Col. iij. a. Si
ꝯſurrexiſtis cũ chriſto: que ſurſũ ſunt ſapite: nõ que ſuper ter/
ram. Tria eni maxime oſtendunt hoĩem eſſe de celo: lingua ⁊
mores ⁊ affectio ſiue amor. Lingua: Sic dñs Ioh. iij. d. Qui
de terra eſt: de terra loquit. Et in eodem. Quẽ eni miſit deus
verba dei loquit. Ex h̃ patet ꝙ pauci ſunt nũcij dei qꝛ oẽs de
terra loquunt. Eſa. xxix. a. Et erat q̃ſi phytonis de terra vox
tua: et de humo muſitabit eloquiũ tuũ. Iſti ſũt pure azotici
ſed alij ſũt mixti q̃ loquuntur lingua populi et populi azoti/
ce et iudaice: ſed abiecit eos neemias: et abſtulit ab iſrael: vt
dicit Neemię. xiij. d.. Alij aũt pure iudei. i. celeſtes: de q̃bus
dicit Mat. xxvj. g. Uere tu ex illis es: nã ⁊ loquela tua mani/
feſtũ te facit. Et Marci. xiiij. g. Uere ex illis es: nã ⁊ galileus
es. Itẽ mores oſtendũt de q̃ patria ſit homo. Uñ hic dicit apo
ſtolus: Noſtra ꝯuerſatio i celis ẽ. i. oſtẽdit ꝙ ſimꝰ de ce/
lo. Sꝫ iſti duo teſtes aliq̃ñ fallũt: lingua. ſ. ⁊ mores exteriores
qꝛ multi bonũ dicũt: vt ſint de p̃ria celeſti ⁊ oſtẽdũt mores: vt
hypocritę: tñ ſũt de babylõe: qꝛ nõ habẽt tertiũ. ſ. amorẽ ⁊ affe
ctionẽ celeſtis p̃rię. Et ſic magi pharaonis deficiũt. ſ. i tertio
ſigno. Et h̃ eſt verũ ſignũ ⁊ infallibile. Uñ Ioh. xiij. d. In h̃
cognoſcẽt oẽs ꝙ mei diſcipli eſtis: ſi dilectionẽ habueritis adiui
cẽ. b ❡Uñ etiã. i. ex merito ꝯuerſationis. d ❡Expectamꝰ/
i ſpe. c ❡Saluatorem. Luc. xij. e. Et vos ſimiles hoĩbꝰ
expectãtibꝰ dñm ſuũ: e ❡Qui reformabit corpus: ſto/
la claritatis eternę. Malach. iij. a. Quaſi ignis ꝯflãs ⁊ q̃ſi herba
fullonũ: Si ſtatua deformata ẽ oportet ꝙ fũdat: Si turpis
eſt pannꝰ oportet ꝙ tradatur fullonibꝰ: ſic dñs corpora no/
ſtra quaſi conflat ⁊ fundit per ignem tribulationũ: ⁊ quaſi cõ/
culcat ad modũ fullonũ: ieiunijs ⁊ vigilijs: Scd̃m ꝙ dicit de
aliquo quando multum vigilauit ⁊ laborauit: iſte totus ꝯcul/
catus eſt. Quibus ergo dñs hoc facit: ſperent promiſſionem:
nõ alij. Unde ſignanter dicit: f ❡Corpus humilitatis:
id eſt delectionis ⁊ conculcationis. Sed quid ergo fiet de ſup
bis: Unde Eſa. ij. c. Dies dñi exercituũ ſuper omnẽ ſuperbũ
et excelſum ⁊ ſuper omnem arrogantem ⁊ humiliabit. j. Ioh
iij. a. Scimus quoniam cũ apparuerit ſimiles ei erimꝰ. Eph.
iiij. c. Donec occurramus omnes in virum perfectum in mẽ/
ſurã etatis plenitudinis chriſti. Et h̃ põt facere/ g ❡Scd̃m
operationem: id eſt potentiam operandi. h ❡Qua poſ
ſit etiam ſibi ſubijcere omĩa: id eſt qua ſubijcit ſibi om/
nia velint nolint. Poteſt eni ⁊ filius etiam inquantũ deus ſub
ijcere ſibi homini omnia vniuerſali ſubiectione: licet nõ omĩa
ſubiecta ſint ei volũtarie. Uñ Heb. ij. b. Omnia ſubiecta ſub
pedibus eius. In eo autem ꝙ oĩa ſubiecit: nihil dimiſit non
ſubiectum ei: Nũc autẽ nec videmꝰ om/
nia ſubiecta ei eſſe. Exo. x. a. Uſq̃quo ñ
vis ſubijci mihi. Roma. x. c. Non om/
nes obediũt euãgelio. j. Cor. xv. d. Opor
tet illum regnare donec ponat oẽs ini/
micos ſub pedibus eius: nouiſſime autẽ
inimica deſtruetur mors: omnia eni ſub/
iecit ſub pedibus eius. Cum autem dic.
Omnia ſubiecta ſunt ei: et tunc ipſe filius
ſubiectus erit illi q̃ ſibi ſubiecit omĩa: vt
ſit deus omnia in omnibus.

Itaq̃ fra/ ❡Expo. Ca. IIII.
tres ⁊c̃. Hec eſt ſecunda ps hu
ius epiſtolę: in qua ponit moralẽ
inſtructionẽ. Et diuidit hec ſecũda ps in
duas principales. In prima parte pro/
prie inſtruit eos moribus. In ſecunda re
fert gratias pro beneficijs ſibi impenſis
ab eis: ibi: Gauiſus ſum ⁊c̃. In pri/
ma igitur primo hortatur eos ad perſeuerantiã: ibi: State.
Secundo ad concordiã: ibi: Euchodiam rogo. Tertio
ad mutuam ſubminiſtrationẽ: ibi: Etiã rogo ⁊ te. Quarto
ad gaudium ſpirituale: ibi: Gaudete in dño. Quinto ad
honeſte conuerſandum: ibi: Modeſtia veſtra. Sexto re
uocat nos a temporali ſollicitudine: ⁊ inuitat eos ad orandũ:
ibi: Nihil ſolliciti. Septimo orat pro eis vt eis optat pa/
cem faciant: ibi: De cetero fratres ⁊c̃. Secũda autẽ pars
huius ſecundę partis ſuo loco ſubdiuidet. Dicit ḡ/ i ❡Itaq̃
fratres ⁊c̃. Continuatur autem ſic. Supra poſuit primum.
hic autẽ propoſito premio: monet ad ſtãdũ ne p̃mio fruſtren
tur. Uel ſic. Supra monuit vitare pſeudo: hic monet ſtare
in cepta fide ⁊ propoſito. Et dicit: Fratres. Ecce ſpiritualis
cognatio ⁊ humilitas in hoc ꝙ ſe eis cõnumerat. Ecc̃i. xxxij.
a. Rectorem te poſuerunt ⁊c̃. k ❡Chariſſimi: Ecce precio
ſitas animarum in prelato celante. Precioſum eni debet eſſe
ſeruo qd̃ dñs tãti emit. j. Pet. j. c. Non corruptibilibꝰ auro ⁊
argento ⁊c̃. l ❡Et deſiderãtiſſimi/ quos videre deſidero:
vel qui me deſideratis videre. Uel aliter. k ❡Chariſſimi:
eni nos ſumus. Chariſſimi in mercato chriſti: id ẽ nimis cha
ri: qꝛ nõ valemꝰ tãtũ preciũ eſtimare. Qd̃ tñ falſificamur nos
et perdimus per peccatum: quare ergo emit tam chare: Ideo
ſubditur: cum dicit: Deſiderãtiſſimi/ a chriſto. ſ. nimis deſi
derati. Mercator eni que plus deſiderat: charius emit q̃ va
leat. Dicit ḡ: l ❡Deſiderãtiſſimi gaudium meum/ in
preſenti. m ❡Et corona/ in futuro. j. Theſſal. ij. d. Que ẽ
noſtra ſpes aut gaudium aut corona glorię: nonne vos ante
dñm noſtrum ieſum chriſtum eſtis in aduentu eius: Uos eni
eſtis gloria noſtra ⁊ gaudium. ij. Cor. j. c. Gloria veſtra ſu/
mus: ſicut ⁊ vos noſtra. Prouerb. xvij. a. Corona ſenum
filij filiorum. Ecc̃i. xxxij. a. Rectorem te poſuerunt noli extol
li: ſed eſto in illis quaſi vnus ex ipſis: curam illorum habe: et
ſic conſidera: ⁊ omni cura tua explicita/ recumbe vt leteris ꝓ
pter illos: ⁊ ornamentum gratię accipies ⁊ coronam ⁊ digni/
tatem conſequeris congregationis: ſuper menſam erat aurea
et aureola. Menſa dñi ſunt prelati qui pro meritis ſuis ⁊ pro
meritis ſubditorum coronabuntur. E contra eſt de malis pre
latis. Eſa. xxij. e: dicitur ad prepoſitum templi. Coronans
coronabit te tribulatione. n ❡Sic ſtate: id eſt non ali/
ter q̃ cepiſtis. o ❡In domino: in his que dñi ſunt. ſ. fide

❧ et bona conuerſatiõe

a Noſtra autem conuerſatio in
b c celis eſt. Unde etiam ſaluato
d rem expectamus/ dñm noſtrũ
e ieſum chriſtum: qui reforma/
f bit corpus humilitatis noſtrę
configuratum corpori clarita
g tis ſuę: ſm̃ operationem vir/
h tutis ſuę: qua poſſit etiam ſub/
ijcere ſibi omnia. ❡Capi. IIII

i k Itaq̃ fratres mei cha/
l riſſimi ⁊ deſiderãtiſſimi
m gaudiũ meũ et corona
n o mea: ſic ſtate i dño chariſſimi.

a Euchodiam rogo ⁊ ſynticen depꝛecoꝛ idipſum ſapere i do mino. Etiam rogo ⁊ te germa b ne compar: adiuua illas q̃ mecū laboꝛauerūt i euāgelio c cū clemēte ⁊ ceteris adiutoꝛib⁹ d e meis: quoꝝ nomina ſunt in li f bꝛo vitę. g Gaudete i dño h ſemper: iterum dico gaudete. i k

et bona ꝯuerſatiõe. Ps. Stantes erant pedes noſtri: i atrijs tuis hieruſalem. Bona ꝯuerſatio eſt atrium ſupne hieruſalē. Ezech. j. b. Planta eoꝝ quaſi plāta pedis vituli. Uitul⁹ eni firmit ſtat ⁊ figit gradū. Eccs. x. a. Si ſpūs ptātē habentis aſcē derit ſuper te: locum tuum ne dimiſeris. Eccl. ij. a. Fili acce dens ad ſeruitutem domini: ſta in iuſticia et timoꝛe: Qua ſi duos pedes ſuſtinentes hominem ſunt iuſticia de pꝛete ritis peccatis: et timoꝛ: id eſt cautela de futuris. Naum. ij. c. State / ſtate ⁊c. j. Coꝛ. xvj. c. State i fi de / viriliṫ agite ⁊ confoꝛtamini i dño / nō i peccato. In peccato eni non eſt ſtandum ſed exeundū. Eſa. lij. c. Recedite recedi te / exite inde. a ¶ Euchodiam rogo ⁊c. Iſtę mulieres religioſę erant magni nois: et ſolebant recipere pꝛedicatoꝛes q̃ veniebant philippis: et in magno peri culo erat ne reciperent pſeudo: et iō pri⁹ admonet has feminas ꝙ̃ alios idipſū ſapere. ij. a. Implete gaudiū meū vt idē ſapiatis. j. Coꝛ. j. b. Idipſum dicatis om nes. b ¶ Adiuua illas. Pꝛouer. xviij. c. Frat q̃ iuuaṫ a fr̃e ē q̃ſi ciuitas firma. Simile dic de q̃dā muliere. Roma. vlti. a. i. ſuſcipiatis eā i dño digne ſctis: et aſſiſtatis ei in quocūq negocio veſtri indigue rit. Job. xxix. c. Ocul⁹ fui ceco ⁊ pes claudo. c ¶ Que me cum laboꝛauerūt. Nunquid ergo circūduxit feminas q̃ miniſtrabāt ei: Dicendū ꝙ non: ſicut dicitur. j. Coꝛ. ix. a. ſed hoc dicit: q2 q̄n venit philippis pꝛedicauit: poſt feminę ſuſce perunt eum. Sed quare nō ſalutat lydiam purpurariam quę pꝛimo eum ſuſcepit philippis. Act. xvj. c. Reſponſio. Foꝛ te iam moꝛtua erat: vel adierat i ciuitatem thiatyrenoꝝ vnde erat. d ¶ Et ceteris adiutoꝛib⁹ meis: quos in noie nec ſcribo in hac epiſtola: nec inde tñ debent contriſtari. Quia / e ¶ Quoꝝ noia: id eſt merita et pꝛemia ſcripta ſūt / f ¶ In libꝛo vitę: q̃ eſt pꝛedeſtinatio diuina. Luc. x. c. Gaudeo aūt quia noia veſtra ſcripta ſūt i libꝛo vitę. Eſa. iiij. b. Sctūs vo cabitur omnis qui ſcriptus eſt in vita i hieruſalem. Sed multi videntur eſſe ſcripti modo in illo libꝛo: q̄ q̄n aperietur liber non inueniēt ſe ibi: nec genealogiā ſuā. i. plem bonoꝝ operū: Si cut dicitur. j. Eſdre. ij. d. de q̄buſdā. Hi queſierūt genealogię ſuę ſcripturā: ⁊ nō inuenerūt: et electi ſūt de ſacerdotio. In cę lo non inuenitur peccatoꝛis ſcriptura: quia ſcriptus eſt in terra. Hiere. xvij. b. Recedētes a te in terra ſcribentur. Apoc. xx. d. Et libꝛi apti ſūt ꝯſciētiarū. ſ. alius liber aptus eſt: qui eſt liber vitę: et iudicati ſunt moꝛtui ex his q̃ ſcripta erāt i libꝛis. Eccl. xxiiij. c. Hęc oia liber vitę ⁊ teſtamētū altiſſimi. g ¶ Gau dete ⁊c. Hic inuitat eos ad gaudiū ſpirituale. Et dicit bis: Gaudete. q. d. multū indigetis gaudio ſpūali: q2 in h valde ꝯfunditur diabolus. Un̄. j. Reg. iiij. b. Philiſtiim ingemuerūt dicētes: vę nobis: non eni fuit tanta exultatio heri ⁊ nudius tertius: vę nobis q̃s nos ſeruabit de manib⁹ iſtoꝛum deoꝛum ſublimiū: Bis dicit: Ue nobis: ſicut ⁊ hic dicitur bis: gaudete. Pꝛouerb. xx. d. Exultatio iuuenū foꝛtitudo eoꝝ. Econtra. Pꝛouerb. xvij. b. In meroꝛe animi deijcitur ſpūs. Et Eccl. xxxviij. b. Triſticia coꝛdis flectit ceruicē. Gaudete: contra triſticiā ſeculi q̃ moꝛtē opatur nūc. Uel / Gaudete / de bono vię qd iam habetis. k ¶ Iterum dico gaudete / de bono patrię qd expectatis. Un̄ Cant. vlti. a. Leua ei⁹ ſub capite meo / ec ce pꝛimū: et dextera ei⁹ cōplexabitur me / ecce ſecūdū. Gaude te / de exhibitiōe: gaudete / de pmiſſiōe: q̄m res plena gau dio ē. Gaudete: q2 recepiſtis dona ſiniſtrę: gaudete: q2 ex pectatis pmia dextrę: In dextra delitię: in ſiniſtra ei⁹ ſūt me dicinę. Eſt aūt q̃druplex bonū vię: qd deſignatur p quattuoꝛ flumia paradiſi. ſ. bñficiū incarnatiōis / paſſiōis chꝛiſti / reno uationis nr̃ę p penitentiā ⁊ fructificationis bonoꝝ operū per gram. Un̄ Gen. ij. b. Non erat homo q̃ oparetur terram: ſed aſcendebat fons de terra irrigans ſuperficiē terrę vniuerſam. Et poſtea ſubditur: Et fluuius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradiſum: qui inde diuiditur in quattuoꝛ capi ta. Beata ſiquidem virgo ē ipſa terra: quam operatus non ē homo: de qua ſine virili ſemine aſcēdit chꝛiſtus fons gratię. Ipſa etiā locus voluptatis ⁊ totius calamus diuinitatis: de lectabilis: de qua egreſſus eſt fluuius miſericoꝛdię: chꝛiſtus ir rigans ſuis beneficijs paradiſum: id eſt eccleſiam. Qui fluui⁹ dicitur diuidi in quattuoꝛ capita: pꝛopter quattuoꝛ beneficia capitalia ab eo collata: quę quattuoꝛ fluminib⁹ paradiſi deſi gnātur. Beneficiū icarnatiōis ſignificatur p geō: q̃ interpꝛetatur ter ren⁹: tūc eni tren⁹ factus ē / quādo. ſ. i tris viſus ē: ⁊ cū hoib⁹ cōuerſat⁹ ē. Iſte ē ni lus q̃ fecundat egyptū: id eſt mūdū ⁊ cir cūit ethiopiam quę interpꝛetatur caligo vl tenebꝛę: quia dei filius carnem aſſumens factus eſt terrenus: vt animam ſterilē fe cundaret ⁊ mentis noſtrę caliginem illu minaret. Unde Joh. ix. a. Fecit lutū ex ſputo: id eſt ſaliuam terrę miſcuit: diuini tatem. ſ. humanitati vniuit: et ſic totū ge nus humanū illuminatū eſt. Tigris ſig nificat beneficiū paſſionis. Tigris enim an̄al raptos ſibi catulos tāto amoꝛe re quirit: ꝙ nō veretur iſilire i ſpiculū venatoꝛis: ſic chꝛiſt⁹ p nobis ſe expoſuit ſpiculo moꝛtis. Iſte fluui⁹ vadit contra aſſyrios: quia paſſio chꝛiſti demones debellauit. Phi ſon autem ſignificat beneficiū noſtrę renouationis quę fit per penitentiam. Anima eni defoꝛmata aduſta diuerſis aduſtio nibus: id eſt culparū iniquitatib⁹: vt dicitur Eſa. xiij. b. Fa cies combuſtę vultus eoꝝ ſoꝛdida ⁊ fetida. Talis inquit ani ma renouatione indiget. Hanc autem turpitudinē lauat abyſ ſus miſericoꝛdię dei: qui eam renouat qui circūit terram eui lath: id eſt mentem penitētis. Euilath interpꝛetatur parturiēs. Anima enim parturiens moꝛe parturientis dolet per contri tionem: clamat per confeſſionem: et ſic ſpernit mundū ſiue di abolū emittit per anguſtias penitentię quem receperat p vo luptatē culpę. Job. xxvj. d. Obſtetricante manu eius educt⁹ eſt coluber toꝛtuoſus. Euphꝛates ſignificat multiplicationē virtutum ⁊ bonoꝛum operum. Interpꝛetatur eni fructificatio ⁊ quę quidem eſt a gratia dei. Unde Leuit. xxvj. a. Dabo vo bis pluuias tempoꝛibus ſuis: id eſt donationes gratiarum: et terra: id eſt mēs gignet germē ſuū: cogitationis ſcilꝫ et volun tatis bonę: ⁊ pomis arboꝛes replebuntur: id eſt virtutes vobis datę fructificabūt opera conuerſationis ſanctę. Item. Gau dete / de bñficijs patrię. Gen. xxvij. d. Det tibi deus de roꝛe celi ⁊ de pinguedine terrę: id eſt delectari in diuinitate ⁊ hu manitate chꝛiſti: hoc eſt mel ⁊ lac: quibus fluit patria celeſtis. Abundantiā frumenti vini ⁊ olei. Frumentum eſt confoꝛta tio iraſcibilis: vinū iocunditatis concupiſcibilis: oleum clari tatis rationabilis: Nā panis confoꝛtat: vinum letificat: oleū illuminat: Uel frumētum qd coꝛroboꝛat: ſignificat ſtolam coꝛ poꝛis: vinum letificans ⁊ omnem curam ſepeliens: ⁊ omnem doloꝛem euacuans: ſignificat ſtolam animę: oleum ꝙ oi li quoꝛi ſuperenatat ſignificat gloꝛiam vtriuſq: quia hęc gloꝛia quicquid ex cogitari poteſt exuperat. Dicit ergo: Gaudete ergo: quia habetis bonum dñm mitem ⁊ manſuetum. Item h ¶ In dño: id eſt ita qd gaudium veſtrum non ſit cōtra dñm. Gaudium diaboli eſt impietas contra dñm. Pꝛouerb. ij. c. Letantur cum male fecerint ⁊c. Gaudium mundanū vanitas contra pꝛoximum. Job. xxj. b. Gaudēt ad ſonitū oꝛgani: du cunt in bonis dies ſuos ⁊c. Item gaudium carnis voluptas contra ſeipſum. Pꝛouerb. xiiij. b. Extrema gaudij luctus oc cupat. Eccl. ij. a. Riſum reputaui erroꝛem ⁊ gaudio dixi quid fruſtra deceperis. i ¶ Sēper: gaudiū eni in dño nō ē ad ho rā. ij. Coꝛ. vi. b. Quaſi triſtes ſemper aūt gaudentes. Econ tra dicitur Job. xx. a. Gaudium hypocritę adinſtar puncti. Et nota ꝙ pꝛemunit nos apoſtolus contra diuerſa vitia. Pri mo contra triſticiam: ibi: Gaudete. Contra immoderantiā: ibi: Modeſtia. Cōtra ſcādalū vl malā famā: ibi: Nota ſit. Contra ſpem longę vitę: ibi: Dominus enim pꝛope eſt. Contra auariciam: ibi: Nihil ſolliciti. Contra ſuperbiam ⁊

Baruch. 3. d.

Quadruplex bonū vię

ingratitudinē: ibi:

ꝟ ingratitudinem: ibi: Gratiarum actione ꝛc. Eſt enim

Modeſtia

- **Conſcientie:** Cōſciētia: contra ignorātiā. Prouerb. xiiij. b. Cor qḋ non nouit amaritudinē aīe ſue in gaudio eiꝰ nō miſcebiꝶ extraneꝰ .i. diabolꝰ: q̄ cū oībꝰ bonis nr̄is pōt ꝑdere.
- **Anime:** Conſcientia pura. Cōtra culpam. Prouerb. xv. b. Secura mens q̄ſi iuge ꝯuiuiū. Sed ſunt q̄dā qui volūt radiū ſolis leuare ꝛ auferre puluerē ab aere: ꝛ viā dn̄i parē: vt ſit oꝛo ſine puluere. Sꝫ iohānes dicit: Dirigite viam dn̄i non dicit radium. Ioh. iij. c.
- **Proprie:** Patiētia / diſcipline ꝛ tribulatiōis Roma. v. a. Gloꝛiamur ī tribulationibꝰ: cōtra timidos. Prouer. xxj. c. Gaudiū eſt iuſto facere iu-
- **Corporis:** Abſtinētia a ꝯcupiſcētijs: (ſticiā. contra voluptuoſos. j. Pet. ij. d Obſecro vos tan̄q̄ aduenas et ꝑegrinos abſtinere a carnalibꝰ deſi. Vn̄ dicit: Modeſtia vr̄a nota ſit
- **Fame:** ꝛc. Prouerb. xxij. a. Meliꝰ ē nomen bonū q̄ diuitie multe. Eccl. xlj. c. Curā habe de bono noīe.
- **In bono:** Pr̄is ꝛ mr̄is ꝛ ꝑlatoꝝ eccl̄ie. Ioh. Amicꝰ ſpōſi gaudio gaudet. (.iij. d
- **Proximi:** Fratrū ꝛ ſoroꝝ .i. chriſtiāoꝝ oim ꝯ inuidos. Bern. De alteriꝰ bono meliꝰ gaudere debes q̄ de tuo: imo plus. Vn̄ .iij. Ioh. b. Maiorē hoꝝ nō habeo grāz: q̄ vt audiā filios meos ī veritate ābulare. Hoc ē ꝯ ſtruthiones: De q̄bus Iob xxxix. c. Duraꝶ ad filios q̄ſi non ſint ſui.

B Dicit ḡ: a Modeſtia vr̄a .q.d. timoꝛ modereꝶ gaudium ſpei. ne ipſū gaudiū degeneret in diſſolutionē. Vl' Modeſtia vr̄a .i. moderata ꝛ honeſta ꝯuerſatio vr̄a. b Nota ſit oībꝰ hoībꝰ: vt alios edificet. j. Pet. ij. c. Conuerſationē vr̄am inꝶ gētes habētes bonā: vt ī eo qḋ detractāt de vobis tan̄q̄ de malefactoꝛibꝰ ex bonis opibꝰ vos ꝯſiderātes gloꝛificent deū. q.d. nō vos. Matth. v. b. Sic luceat ꝛc. Et ideo ſic modeſti: q2 c Dn̄s ꝓpe ē .i. aduētꝰ iudicis ī moꝛte .ſ. ad remunerādū vl' puniēdū: ſic dicit puerſ: Sitis in pace: q2 mgr ꝓpe ē. Iohel. iij. a. Cito velociꝶ reddā viciſſitudinē vob ſuper caput veſtrū. Iaco. v. b. Iudex eni an̄ ianuā aſſiſtit. Ideo q2 moꝛs inſtat. d Nihil ſolliciti ſitis .i. nō ſitis auari circa nihil .i. circa tꝑalia. Mat. vj. c. Dico vobis ne ſolliciti ſitis aīe vr̄e q̄d māducetis. j. Pet. v. b. Omnē ſollicitudinē vr̄am ꝓijciētes in ipſum: qm̄ ipſi cura ē de vobis. Vn̄ moyſi ſollicito nimis dictū eſt a dn̄o: Exo. xxxiij. d. Ego oſtēdā tibi omne bonū .i. ſufficiēs ꝛ plenū. Prouerb. xj. b. Expectatio ſollicitoꝝ ꝑibit. Vl' aliꝶ. c Dn̄s ꝓpe ē .i. preſto ad adiuuādū. Pſ̄.

Pſ̄. 144. Prope ē dn̄s oībꝰ iuocātibꝰ eū. Et ideo / d Nihil ſitis ſolliciti .i. non ſitis nimis timidi circa impugnātia aduerſa. Eſa. xxv. a. Factꝰ es foꝛtitudo paupis: cōtra mūdū: foꝛtitudo egeno in tribulatiōe ſua: ſpes cōtra diabolū a turbine: contra carnem vmbꝛaculū ab eſtu. c Dn̄s ꝓpe ē / ꝑ nature ꝯfoꝛmatiōnē. Luc. x. f. Samaritanꝰ alligauit vulnera eius infundēs oleū ꝛ vinū. d Nihil / ḡ / ſolliciti ſitis / de impetratiōe venie nō ſitis timidi: quia paruulus natus eſt nobis: et pro modico omnia nob dabit. Heb. iiij. d. Adeamus cum fiducia ad thꝛonum gloꝛie eius. Itē / prope per omniū vitioꝛum inueſtigationē et apertam cognitionem. Act. xvij. f. Non longe ē ab vnoquoq̄ noſtrū: in ipſo enim viuimus: et ideo opus eſt vt ſimus modeſti: quia dn̄s omīa videt. Prouerb. xx. d. Lucerna dn̄i ſpiraculum hominis: qui inueſtigat omnia ſecreta ventris. Ideo / dn̄s ꝓpe ē per gratiā inhabitantē. Apoc. xxj. a. Ecce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis. Nihil / ergo / ſolliciti ſitis / de alienis negocijs q̄ habetis talem hoſpitem. Sed omnē ſollicitudinē veſtram habete ī eo recipiēdo digne ꝛ honeſte. Itē / dn̄s prope eſt / in ſacramento euchariſtie. Nihil ſolliciti ſitis / in perſcrutando hoc: quia hoc eſt inueſtigabile. Eccl. iij. c. Altioꝛa te ne queſieris ꝛc. e Sed in omni oꝛatione. Prius remouet ſollicitudinē: quia ſollicitudo impedit oꝛationē. Unde dicitur de quodā aliquantū deuoto ī oꝛōne: cum dictum eſſet ei ꝙ opoꝛtebat eum equitare veniens ad locum oꝛationis: nihil potuit cogitare niſi qualē ſellam eſſet habiturꝰ: Dicit / in oꝛatione ſimplici: f Et obſecratione: que fit cum admiratiōe. Et dicit / omni: id eſt cōmuniter facta pro omnibus hoībus: ꝛ ꝓ quibuſlibet rebus. g Cum gratiarū actiōe: de iam habitiſ. h Petitiōes: q̄ ſūt de neceſſarijs. Nota ꝙ q̄libet diligenter debet foꝛmare petitionē que deferēda eſt coꝛam tanto papa / ſicut eſt deus. Unde ſignanter dicitur: Petitiones veſtre innoteſcāt apud deum .i. feruentes ꝛ deuote ſint vt digne poſſint intrare apud deū: ꝛ apparere coꝛam eo. Eccl. xxxv. c. Oꝛatio humiliātis ſe nubes penetrat: donec appꝛopinquet non ꝯſolabiꝶ: ꝛ non diſcedet donec altiſſimꝰ aſpiciat. Sed nota ꝙ nō poteſt bene volare oꝛatio ad tam alta niſi habeat alas duas: ieiuniū ꝛ elemoſynā. Unde Tob. xij. b. Bona eſt oꝛō cū ieiunio ꝛ elemoſyna: magis q̄ theſauros auri cōdere. Talis oꝛatio penetrat. Unde Mat. xviij. c. Si duo ex vobis ꝯſenſerint ſuper terrā de omni re quacūq̄ petierint: fiet illis a patre meo qui in celis eſt: Ubi eni ſunt duo vel tres cōgregati ī noīe meo: ibi ego ſū in medio eoꝝ. Duo ſ. elemoſyna et ieiuniū: tres ſunt ſi cōnumeretur oꝛatio: Vel due ſunt caro ꝛ ſpiritus: et cōſenſus carnis ꝛ membꝛoꝝ miſteriū: Qn̄ iſti tres cōueniunt in vnū .ſ. in obedientiā mandatoꝝ: tunc deꝰ eſt in medio eoꝛum ꝛ obtinent oīa que petunt apud deum ꝓ populo per appꝛobationē. Econtra Matth. vij. d. et. xxv. a. Non noui vos. Vel / Apud deū: quando homo in oꝛando non querit noticiā hoīm: ſed ſolum deū inſpectorē ꝯſiderat. Supra dixit ꝙ modeſtia veſtra nota ſit oībꝰ hoībꝰ ad edificationē: Hic dicit ꝙ oīno ſit nota deo ꝑ intētionē bonā. Gregꝰ. Sic opus eſt in publico / quatenus intentio maneat in occulto. Vel / i Innoteſcāt apud deum: per angelos deferētes. Tob. xij. c. Qn̄ oꝛabas cū lachꝛymis ꝛ ſepeliebas moꝛtuos ꝛ derelinq̄bas prandiū tuū: ego obtuli oꝛōnem tuam dn̄o. k Et pax dei .i. deus qui eſt ſūma pax. l Que exuperat omnē ſēſum: q2 cōpꝛehendi nō pōt deꝰ: nec etiam ipſa pax quā facit in ſublimibꝰ. Eſa. lxiiij. b. Oculus nō vidit deꝰ abſq̄ te que pꝛeparaſti diligentibus te: et. j. Coꝛ. ij. b. Aliquas etiam ſtillas illius pacis ſuperne: vix poteſt ſuſtinere etiam anima ſpiritualis: excedentia eni contemnūt ſenſus: ſicut nimius ſplendoꝛ ſolis coꝛrumpit viſum. Thꝛen. j. c. Miſit ignem in oſſibus meis: ꝛ defeci ferre non ſuſtinens. Vn̄ beatꝰ Bern. cum haberet quadam die hanc pacem: cepit clamare Sufficit / ſufficit. Gregꝰ. In quantam miſeriam cecidimus: q bonum ferre non poſſumus ad qḋ creati ſumus. Daniel. x. b. Emarcuit in me virtus mea ꝛ nō potui ſtare ſuper pedes meos. Hoc dicit quando vidit gloꝛiam dn̄i. m Cuſtodiat coꝛda veſtra / ab erroꝛe. Prouerb. iiij. d. Omni cuſtodia cuſtodi coꝛ tuum. Iob. xij. c. Ipſe habet conſilium ꝛ intelligentiam. Eccl. xxxix. a. Si deus magnus voluerit ſpiritu intelligentie replebit illum. Et nota ꝙ non ſolum eſt pax dei: ſ etiam eſt pax diaboli: ſed miſſum eſt bellum bonum vt rumpereꝶ pax mala. Unde Matth. x. d. Non veni pacem mittere in terram ſed gladium: Pax eni noſtra quam fecit deus multiplex eſt. Eſt enim pax temporis. Roma. xij. d. Cum

a b Modeſtia veſtra nota ſit oībus hominibus. c Dominꝰ eni d prope eſt. Nihil ſolliciti ſitis: e ſed in omni oratione f ꝛ obſe- g cratione cū grarū actione pe- h titiōēs vr̄e innoteſcāt apud de- i k um. Et pax dei que exuperat l m omnē ſenſum cuſtodiat coꝛda vr̄a ꝛ intelligentias vr̄as ī chꝛiſto ieſu. De cetero fratres

omnibus hoībus pacem habentes. Item eſt pax pectoris .ſ. tranquillitas. Roma. j. a. Gratia vobis ⁊ pax. Item eſt pax eternitatis. Eſa. xxxij. d. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis: in tabernaculis fiducie ⁊ i requie opulēta. Itē ē pax reconciliationis. Eſa. xxvij. b. Pacē mihi/ pacem mihi faciet.

Iterū. Chriſtus dicitur pax nr̄a. Eph. ij. c. Ipſe eſt pax nr̄a ⁊c. a Quecūq̄ ſunt vera: Ecce fides ad deum. b Pudica: caſtitas in ſe .ſ. quātū ad carnem/ contra luxuriā. c Iuſta/ ad proximū. Hec tria ſunt illa tria/ Titum. ij. d. Sobrie ⁊ pie ⁊ iuſte viuamus in hoc ſeculo. Hec ſunt illa tria Math. ij. b. Obtulerūt ei aurum thus et myrrham. In thure cultus dei: in myrrha ſobrietas: in auro iuſticia: cū aurū debeaꝛ paupib⁹ q̄ꝛ ē reddit⁹.

a quecūq̄ ſūt vera/ q̄cūq̄ pudi
b ca/ q̄cūq̄ iuſta/ q̄cūq̄ ſancta/
c d e f q̄cunq̄ amabilia/ quecūq̄ bo
g h ne fame. Si q̄ virt⁹/ ſi q̄ua laus
i diſcipline: hec cogitate: que ⁊
k didiciſtis ⁊ accepiſtis ⁊ audiſtis
l ⁊ vidiſtis i me. Hec agite: ⁊ de
m n us pacis erit vobiſcū. Gauiſ⁹
ſū aūt in dn̄o vehementer: quo
o niam tandem aliquando re
p floruiſtis pro me ſentire ſicut
q et ſentiebatis. Occupati aūt
r eratis. Non quaſi propter pe
s nuriam dico. Ego eni didici

d Quecunq̄ ſcā/ in ꝓpria vita .ſ. qm̄ ad ſe: vt ſanctitatem habeat homo in ſe. ij. Cor. vij. a. Mūdemus nos ab omni inquinamento carnis ⁊ ſpiritus. e Amabilia: alioꝝ virtutum. Glo. i. digna amari: vt modeſtus inceſſus humilis ſermo: et huiōi. Eccl. xix. d. Ex viſu cognoſcitur vir: ⁊ ab occurſu faciei ſenſatus: amict⁹ corpis ⁊ riſus dentiū ⁊ inceſſus hoīs enūciāt de illo. Et nota q̄ honeſti mores exterius ſunt q̄ſi flores ſup quos bone apes reſident ⁊ inde trahūt dulcedinē per exēplū. Similes ſūt ſic ſcabrones: q̄ flores dimittūt ⁊ ad ſtercora vadūt. Iſti ſūt doctores q̄ ſua vita praua dāt alijs malū exēplū. f Quecūq̄ bone fame. Hoc dicit q̄ꝛ bona fama ex predictis venit. Prouerb. xxij. a. Melius eſt nomē bonū q̄ꝫ diuitie multe. Eccl. xlj. c. Curam habe de bono noīe. i. de his q̄ faciūt bonū nomē. Similiter dicit hic: Quecūq̄ bone fame. Hic dicit q̄ bona fama ex predictis venit. Quecūq̄/ ſunt/ bone fame/ cogitate .ſ. et agite. i. quecunq̄ faciunt ad bonā famā: dūmodo ſit bona. Et hoc. g Si qua virtus/ in eis ē: id ē/ h Si q̄ laus diſcipline/ ē in eis. i. laudabilis diſciplina. q. d. ſolliciti ſitis de bona fama in his q̄ ſpectāt ad virtutes ⁊ diſciplinatos mores. Nō eni curāda ē bona fama de viribus vel de ſcientia mūdi: vel de alijs ſecularib⁹: ſed de virtutibus ⁊ morib⁹. Vel ita diſtingue: vt hoc/ Si qua laus/ referatur ad alia predicta hoc modo. i Cogitate q̄ ſūt iuſta ⁊c. Si qua virt⁹ ē i eis: ⁊ cogitate quecūq̄ ſūt bone fame: ſi q̄ laus diſcipline/ ē i eis. Hec iquā cogitate q̄/ oīa ſupra dicta/ didiciſtis ⁊ accepiſtis. Et exponēdo dicit: k Et audiſtis ⁊ vidiſtis. q. d. didiciſtis audiēdo: verba accepiſtis videndo extra in me docente ⁊ faciente ꝑdicta. Iō ſecure dicebat: Imitatores mei eſtote: ſ. iij. d. ij. Cor. vij. a. Capite nos neminē leſimus/ neminē corrupim⁹/ neminē circūuenim⁹: Moderni p̄lati hoc nō poſſunt dicere. l Hec agite ⁊ deus/ dator/ pacis. m Erit vobiſcū/ adiuuās vos: hec facere: Vel. i. deus qui eſt pax. ij. Cor. xiij. d. Idipſum ſapite: pacem habete ⁊ deus pacis ⁊ dilectionis erit vobiſcū. Heb. vlt. d. Deus aūt pacis q̄ eduxit de mortuis paſtorem magnū ouiū i ſanguie teſtamēti eterni: dn̄m noſtrū ieſū chriſtum aptet vos in omni bono. n Gauiſus ſū aūt. Hic terminaꝛ moralis inſtructio ⁊c. Scd̄a pars capituli huius: in qua reddit eis grās de impenſo beneficio. Primo oſtēdens ſe gaudere qd̄ bonū fecerūt ei. Scd̄o excuſat eos: q̄ꝛ tam tarde fecerūt: ibi: Occupati. Tertio dicit: quia non gaudet de dato: q̄ꝛ ſine dato ipſoꝝ ſufficiebat ſibi paupertas ſua: ſed tn̄ beniuolentiā eoꝝ cōmendat: ibi: Non q̄ſi propter pecuniā ⁊c. Quarto reddit gratias q̄ alias communicauerūt ei bona ſua: ibi: Scio autem. Quinto q̄ non datum curat/ ſed ꝓfectum eorum: ibi: Nō quero. Sexto orat pro eis: ibi: Deus autem. Ad vltimū autem eos ſalutat. Et in hoc terminat epiſtolam. Dicit: Gauiſus ſum autem in dn̄o: non in dono veſtro. i. non ꝓpter donū. q. d. non quero veſtra ſed vos.

t in quibus ſum ſufficiens eſſe.
v x Scio ⁊ humiliari: ſcio ⁊ abū
dare. Vbiq̄ ⁊ in omnibus in
ſtitutus ſum: ⁊ ſatiari ⁊ eſuri
re: ⁊ abundare ⁊ penuriam pa
y z ti. Omnia poſſum in eo q̄ me
a b confortat. Veruntamē bene
c feciſtis/ cōmunicantes tribu
lationi mee. Scitis autem et
vos philippenſes q̄ in prin
cipio euangelij quando pro
d fectus ſum a macedonia nul
la mihi eccl̄ia communicauit
e in ratione dati et accepti: niſi

o Refloruiſtis: ad modum arboris: id eſt iterum floruiſtis miniſtrando mihi neceſſaria: ſicut olim feciſtis: Que miniſtratio dicitur flos: quia inde fructus vite eterne ꝓuenit. Vel/ Refloruiſtis: a ſimilitudine arboꝝ: q̄ꝛ ſterilitate aruerāt ⁊ q̄ſi marcuerāt. Iob xiiij. b. Lignū habet q. d. lapis non habet ſpem: ſi preciſū fuerit rurſum vireſcit: ⁊ rami eius pullulant: ſi ſenuerit in terra radix eius ⁊ in puluere mortuus fuerit: truncus illius ad odorem aque germinabit et faciet comam quaſi cum primum plantatum eſt. Refloruiſtis/ dico. Ita vt oſtenderetis vos. p Pro me ſentire: id eſt compati mihi ad vtilitatē meam. i. Quedā bibliothece habent/ per me: et ſic videtur q̄ apoſtolus eos reuocauerit quandoq̄ ab errore ad priorem fidem. q Occupati autem ⁊c. i. impediti. Eccl. xl. a. Occupatio magna creata eſt hoībus ⁊ iugum graue ſuper filios ade. Eccl̄s. j. c. Hāc occupationē peſſimā dedit deus filijs hoīm: vt occuparentur in ea. r Nō q̄ſi propter penuriā dico/ me gauiſum eſſe. s Ego eni didici ⁊c. id eſt conſuetus ſum eſſe contentus his que habeo: ſiue multum ſiue parum habeam. j. Timoth. vj. b. Habentes alimenta ⁊ quibus tegamur his contenti ſumus. t Sufficiens: id eſt contentus in eis nō aliena querens. ij. Cor. xj. b. Cum eſſem apud vos ⁊ egerem nulli onēroſus fui: et poſtea in omnibus ſine onere me ſeruaui vobis ⁊ ſeruabo. Et in eodem. ſ. In fame ⁊ ſiti in frigore ⁊ nuditate. v Scio ⁊ humiliari: quia inde non frangor. x Et abūdare: et quia inde non erigor. Hec eſt optima ſcientia/ ſcire pati omnē fortunam: ſed maxime proſperā. Prouerb. xiij. a. Eſt q̄ſi diues cum nihil habeat: talis bene ſcit humiliari: et ē quaſi pauper cum in multis diuitijs ſcit abundare. ij. Cor. vj. b. Sicut egentes multos autem locupletantes: tanq̄ nihil habentes ⁊ omnia poſſidentes. Econtra multi male ſe habent in vtroq̄. Eccl. x. d. Qui gloriaꝛ. i. ſupbit dū eſt in paupertate quāto magis in ſubſtantia: et qui gloriaꝛ in ſubſtātia vereatur paupertatem. y Omnia poſſum. Marci. ix. d. Omnia poſſibilia ſunt credenti z In eo qui me confortat. Rom. iiij. d. Non heſitauit diffidentia: ſed ꝯfortatus eſt fide. Luc. xxij. e. Apparuit angelus de celo confortans eum. a Veruntn̄/ licet non indigerem. b Bn̄ feciſtis cōmunicātes/ bona veſtra. c Tribulationi mee. i. mihi tribulato. Vel cōmunicātes. q. d. per cōpaſſionē feciſtis vos ſocios mihi i tribulatiōe. i. in fructu tribulatiōis. j. Pet. iiij. c. Communicātes chriſti paſſionibus/ gaudete. Heb. x. g. Nā et vinctis compaſſi eſtis ⁊ rapinam bonorum veſtroꝝ cū gaudio ſuſcepiſtis. d Nulla mihi eccleſia cōmunicauit/ bona ſua. e In ratione dati ⁊ accepti. Glo. vt. ſ. rationabiliter conſideraret qd̄ deberent dare carnalia: qui ſpūalia accipiebāt. Eccl. xliij. c. In diuiſiōe ſortis da ⁊ accipe. j. Cor. ix. b. Si ſpūalia vobis ſemiam⁹: magnū eſt ſi carnalia vr̄a metam⁹. Ps. Sumite pſalmū ⁊ date tympanum. Niſi vos ſoli. Queritur q̄re accepit ab iſtis ⁊ nō a corinthijs: neq̄ a theſſalonicēſib⁹ ſic dicitur. ij. Cor. xj. b. In oib⁹ ſine onere me vobis ſeruaui ⁊ ſeruabo. Et. j. Theſſal. ij. a. Cū tn̄ poſſemus

4. diſ. c. q̄ dicit. in fine

B

Ps. 80.

ꝗ vobis oneri eſſe/ vt chriſti apl̃i: ſed facti ſum⁹ paruuli in me-
dio veſtꝝ. Sol. Ab iſtis poti⁹ accepit: quia nec erāt a pſeudo
p̄euenti: nec auaricia erat in eis vt i ill'. a In vſum. q. d.
ad vtendū miſiſtis: nō ad theſauriçādū: nec ad luxuriādū: cō
tra p̄latos auaros et luxurioſos. b Nō qꝛ quero da-

nisi vos ſoli: quia ꝛ theſſalo-
a nicam ſemel ꝛ bis in vſum mi
b hi miſiſtis. Nōn quia quero
c datum / ſed requiro fructum
d abūdantem in ratiōe veſtra.
e Habeo aūt omnia ꝛ abūdo.
f Repletus ſum acceptis ab
g epaphrodito: que miſiſtis in
h odorem ſuauitatis: hoſtiā ac-
i ceptam placentem deo. De⁹
k autem me⁹ impleat omne de-
l ſideriū veſtrum ſm diuitias
m ſuas in gloria in chriſto ieſu.
n Deo autem ꝛ patri noſtro glo
o ria i ſecula ſeculorum: Amē.
Salutate omnem ſanctum in
p chriſto ieſu. Salutant vos q̄
mecum ſunt fratres. Salutāt
q vos ōmes ſancti: maxime au-
tem qui de ceſaris domo ſūt.
r Gratia dñi noſtri ieſu chriſti
cum ſpiritu veſtro: Amen.

Explicit epiſtola pauli
ad Philippēſes.

tū. Eccl.xx.b. Da-
tus inſipiētis nō erit
vtilis tibi: Oculi eni
illius ſeptemplices
Pſ.72. ſunt. Pſ. Quid mi-
hi ē in celo. q. d. ma-
gnū eſt qd̕ habeo in
celo. Et ideo ſequit:
Quid a te volui ſup
terrā: q. d. nihil. c
Roma.12.a Sꝫ requiro fru-
ctū. i. vr̃m ꝓfectū:
q. d. qd̕ datis ſemen
eſt: qd̕ venditis fru-
ctus eſt. ij. Cor. ix. b
Qui parce ſeminat
ꝛc. Et in eodem. c.
Qui autē adminiſtrat
ſemē ſeminānti ꝛ pa-
nem ad manducādū
p̄ſtabit: ꝛ augebit in
cremēta frugū iuſti-
cie vr̃e. Et h̄ eſt qd̕
dicit: d Abūdā-
tē in rōne vr̃a. q.
d. hūc fructū reqro ī
vobis: vt. ſ. gr̃a fidei
ſit i mēte ꝛ rōne vr̃a.
Fructus eni rōnis:
id ē aīe. i. rationabi
les motus ſūt fidei:
bona conſilia et ſan-
cta deſideria. Uel/ Ratiōe vr̃a: vt. ſ. in computatiōe vr̃a cū
reqret villicatio cōmiſſa vobis: in die iudicij copiā bonorum
operū habeatis. Luc.xvj.a. Redde rationē villicatiōis tue.
e Habeo autē oia. ſ. ſufficientia oia q̄ miſiſtis habeo.
Mat.xxv.c. Omni habēti dabitur ꝛ abūdabit. Luc.xix.d.
idem. f Replet⁹ ſū. q. d. nolo plus. Exo.xxxvj.a. Dixe-
rūt moyſi: plus obtulit ꝑp̄ls q̄ neceſſarium. Juſſit ḡ moyſes
p̄conis voce cantari: nec vir nec mulier quicq̄ vltra offerat in
ope ſanctuarij. Ecōtra/ in eccleſia ſunt modo duo p̄cones. ſ.
luxuria ꝛ auaricia ſacerdotū: q̄ clamāt: affer/ affer. P̄lat⁹ ē
ſanguiſuga: qꝛ comedit libent̄ pctā ꝑp̄li: que ſūt ſanguis: et ſu-
git delitias eoꝝ oblata ꝓ pctis. Oſee.iiij.b. Pctā ꝑp̄li come-
dit ꝛc. g Que miſiſtis i odorē ſuauitatis. Elemoſyna
eni eſt thus: qꝛ ꝛ ipſa orat. Uñ Eccl.xxix.b. Cōclude elemo-
ſynā in ſinu paupis: et hec exorabit ꝓ te ab oī malo. h Ho
ſtiā acceptā. Hoſtia eni offerebat̄ ꝓ hoſtib⁹ deuincendis
q. d. elemoſyna quā feciſtis i me: pugnabit ꝓ vobis ꝯ diabo-
lū. Uñ Eccl.xxix.c. Sup ſcutū potētis ꝛ ſup lanceā aduerſus
inimicū tuū pugnabit. Et nota q̄ nō tm̄ rerū largitio: ſ3 etiam
carnis maceratio ē ſacrificiū deo: vt dr̄ Roma.xij.a. Obſe-
cro vos ꝑ miſericordiā dei vt exhibeatis corpa vr̃a hoſtiā deo
viuētē: ſctāꝫ/ deo placētē: Acceptā ꝛ placētē/ dic: vt. ſ. de⁹
accipiat eā placide. i De⁹ aūt me⁹. Quare dic/ me⁹. Ro-
ma.iij.a. An iudeoꝝ de⁹ tm̄: nonne ꝛ gentiū: ſicut oim ꝑcrea
tiōe: Sꝫ ſctōꝝ gr̃e collocatiōe. Apl̃i aūt erat ſpecialis ꝑ fami-
liaritatē: ſicut dicit̄ de aliq̄ q̄ rex ē ſuus: qñ familiaris ē ei: et fa
cit de ipſo rege q̄cq̄d vult. k Impleat oē deſideriū ve
Pſ.19. ſtrū. Pſ. Impleat dñs oēs petitiōes. Prouerb.xj.c. Deſi
deriū iuſtoꝝ oē bonum eſt. Jbidem.x.c. Deſideriū ſuū iuſtis
dabit̄. Ecōtra. Prouerb.xij.b. Deſideriū impij monumētū
eſt peſſimoꝝ. i. diaboli. Mat.viij.d. habet̄ de iſtis monumen
tis. l Scdm̄ diuitias ſuas. q. d. ſicut decet magnū ma-
gna dare. Heſter.j.b. Uinū q̄q̄ vt magnificētia regia dignū
erat abundans: et p̄cipuū ponebatur. Eph.iij.c. Det vobis
ſm diuitias glie ſue virtutē: Jbi habet̄ d̕ h̄. m In gloria/ et
na. q. d. volo q̄ de⁹ det vob̄ diuitias glorie nō ignominie. in
chriſto ieſu: n Deo aūt ꝛ pr̄i nr̄o. i. q̄ eſt de⁹ ꝛ pr̄. o
Gl̃ia/ Pa⁹ eis op-
tauit gloriā. hic deo
optat gloriam quia
ei⁹ eſt ꝓprie. Eſa.xlij
b. Gloriā meā alteri
nō dabo: et laudem
meā ſculptilib⁹. i. hy
pocritis q̄ ſūt idola-
tre. j. Timoth.j.d.
Soli deo honor et
gloria in ſecl'a. Tob.
xij.b. Regē ſeculo-
rū exaltate in opib⁹
vr̃is: nō ſolū in ver-
bis. p Salutāt
vos q̄ mecū ſūt.
j. Cor. vlt. d. Salu
tāt vos oēs fratres:
ſalutate inuicē oſcu-
lo ſctō. q Omēs
ſcti: maxime q̄ d̕
ceſaris domo ſūt.
Argumētū q̄ ſancti
p̄ſit eſſe i curia nero-
nis. Putat̄ ſeneca q̄
tūc erat de domo ce
ſaris amicus pauli
fuiſſe: cui etiā ſcribit
eplās. r Gr̃a dñi
nr̄i ieſu chriſti cū
ſpū veſtro: amē.
ij. Timoth. vlt. d.
Dñs nr̄ ieſus chriſtus cū ſpū tuo: gr̃a dei vobiſcū amē. Hic
ſumit̄ qd̕ rūdetur ſacerdoti dicēti: Dñs vobiſcū. Ruth.j.b.

Explicit Poſtilla dñi Hugonis Cardinalis ſuper
epiſtolam Pauli ad Philippenſes.

Incipit Argumentum in epiſtolam ad Coloſſenſes.

Coloſſenſes/ et hi ſicut
laodicenſes ſunt aſia-
ni: et ipſi p̄ueti erant a pſeu
do apoſtolis. Nec ad hos ac
ceſſit ipſe apoſtol⁹: ſed ꝛ hos
per epiſtolā corrigit. Audie-
rant eni verbum ab archippo
qui ꝛ miniſterium in eos acce
pit. Ergo apoſtolus iam liga
tus ſcribit eis ab epheſo per
tichicum diaconem ꝛ oneſimū
acolythū.

Explicit Argumentum.

Incipit epiſtola Pauli ad Coloſſenſes. Capitulum I

Paul⁹ apo-
s ſtolus ieſu chri-
t ſti ꝑ volūtatē dei
v

Reuerēdiſſimi in chriſto patris et dñi/ dñi Hugonis ꝛc. Cardinalis Poſtilla ſup epiſtolā pauli ad Coloſſenſes Incipit.

Expoſitio Capi. I.

Paul⁹ apl̃s ꝛc. Hāc eplām ſcribit apl̃s Co-
loſſenſib⁹. Coloſſis aūt ē in aſia q̄dā parte gre-
cie: Jſti ꝯuerſi ſunt a diſcipulis pauli archippo
et epaphro. Jpſis autem a pſeudo p̄uentis: et
iam dubitātib⁹ q̄d tenēdū ſit: vtrū id qd̕ p̄dica-
bāt diſcipuli pauli: aut id qd̕ pſeudo ſcribit eis
ab epheſo: oſtēdēs eis fidē chriſti: vt euāgeliū ſufficeret ad ſa-
lutē. Diuidit̄ aūt h̄ epl̃a i duas ptes. Jn p̄ma pte inſtruit eos
i fide. Jn ſcda de morib⁹. j. iij. a. ibi: Jgit̄ ſi ꝯſurrexiſtis cū
chriſto ꝛc. Prima ps diuidit̄ in duas ptes. Jn p̄ma cōmē-
dat chriſtū vt ipſū ſolū oſtēdat ſufficere ad ſalutē. Et h̄ ꝑ pri-
mū totū capl̃m. Jn ſcda legalia eſſe abolita ꝑ totū ſecundū.
Primo ḡ in p̄ma pte ſuo more ſalutat eos. Scdo gr̃as agit d̕
fide ꝛ diſcretiōe creſcēte i ipſis: qꝛ didicerūt ab epaphro: ibi:
Gr̃as agim⁹. Tertio orat ꝓ eis: et q̄d ꝓ eis orat inſinuat:
vt. ſ. ꝑficiant̄ ꝛ impleant̄ fide/ virtutib⁹ gaudio: ibi: Jdō ꝛ nos
ꝛc. Quarto gr̃as agit ꝛ agere docet de tāta vocatiōe: et a tā
to. i. pr̃e: et in tāto. i. filio cui⁹ benignitas deſcribit̄ ꝛ opatio et
magnitudo ꝛ multiplicit̄ cōmēdat̄ fili⁹ dei: ibi: Gr̃as agētes.
Quīto cōmemorat eis veterē eoꝝ vitā ꝛ ei⁹ mutationē: ibi:
Et vos cū eſſetis. Sexto ſuā pſonā ꝛ officiū cōmēdat vt ei
meli⁹ credat̄: ibi: Cui⁹ fact⁹ ſū ꝛc. Dicit ḡ: s Paulus
noie. t Apl̃s/ et dignitate: nō vni loco/ ſed generalit̄: ſpecia-
lit̄ tñ iſtis qb⁹ ꝑ diſcipulos ſuos p̄dicauerat. v Per volū

ꝗ tatem dei/ hō placiti